

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 14 juli 2020, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 19.30 uur

Aanwezig zijn:

- drs. L.A. de Lange, voorzitter;
 - mr. drs. R.J.A. Beerepoot, mevrouw mr. M.M. Bellekom-Vogels, R. Bloemendaal, ir. I.J.J. Borm, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, L.N.M. van Doeveren MSc, drs. R. Everard, mevrouw drs. M.W. Gout-van Sinderen, drs. H.J.M. Hendrickx, ir. L.W. Koetsier, B.G.J. Menken, H.W. Mulder, mevrouw G.C. Mulder-Jense, J.G.C. van Noort, B.G. Paulides, ing. P. Ronke, ing. A.J.L. van Sloten, mevrouw drs. W.M. Weekhout, F.G. Weyn RA, leden van de raad;
 - mevrouw C. Klaver-Bouman, mevrouw drs. A.J.M. de Ridder, drs. H.G. Schokker, C.J.M.W. Wassenaar, mevrouw mr. I. Zweerts de Jong, wethouders;
 - drs. J. Kleinhesselink, raadsgriffier;
- Verhinderd: ir. B. Boon, mevrouw B.D.A. Hagen, leden van de raad
-

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij open ik de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar. Welkom allemaal aan de aanwezige raadsleden. Wij hebben een bericht van verhindering ontvangen van raadslid Boon, die is vanavond afwezig. En ik constateer dat ik mevrouw Hagen niet zie. Met die constatering betekent het dat er ruimte aan tafel is en zou ik mevrouw Mulder, met uw goedvinden, willen uitnodigen om aan tafel te komen. En dat vindt u goed. Hartstikke goed. Dan dank ik vooraf mevrouw Weekhout al vanavond voor haar plek in de coulissen. Maar mensen in de coulissen hebben in de politiek vaak de meeste invloed, dus wat dat aangaat, wie weet. Verder zijn er aan de zijde van het college geen mededelingen, heb ik begrepen. Ik heb wel begrepen dat er aan de zijde van de raad een mededeling is, in ieder geval van mijnheer Hendrickx. Ik kijk verder de kring rond. Zijn er andere mededelingen? Dat is niet het geval. Dan geef ik mijnheer Hendrickx de gelegenheid om een mededeling te doen.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Tijdens de laatste raadsvergadering heb ik besloten om na de eerste termijn de verdere beraadslagingen te laten voor wat ze waren. In de vijf minuten die beschikbaar stonden, heb ik gezegd wat ik wilde zeggen. De kadernota moet van een kwaliteit zijn dat hij het bespreken waard is. Het is het belangrijkste stuk van het jaar. De begroting volgt erop en is eigenlijk een soort vertaling van de kadernota. In de vorige raadsperiode is besloten om vooral aan de kadernota serieus tijd te besteden en het gewicht te verschuiven van de begroting naar de kadernota. Dit ten behoeve van verbetering van kwaliteit van bestuur. Wanneer er een goede kadernota is en wanneer deze goed besproken is, dan zal de begroting eigenlijk geen verassing meer mogen inhouden en is het als het ware een invuloefening. De kadernota doe je goed of je doet hem niet. Noch de nota, noch de bespreking ervan mag ertoe leiden dat het uiteindelijk toch moet aankomen op de begroting en de bespreking van die begroting. In dit geval zal het niet anders kunnen, dan dat wij met de begroting echt gaan zien wat de plannen zijn. De kadernota heeft een strekking voor vier jaar en is daarmee richtinggevend voor de toekomst van het bestuur van Wassenaar en daarin heeft deze kadernota volledig gefaald. De kadernota, die wij vorige week hebben gezien is eigenlijk een voorportaal voor de komende begroting, niets meer. Een Concept-begroting 2020-2021, zonder zelfs nog de jaren daaropvolgend. Vele onderwerpen verkeren in een diffuse toekomst en zijn daardoor onduidelijk en onzeker geworden. Het is moeilijk het gevoel te onderdrukken dat alles wat bijzonder of moeilijk is, wordt doorgeschoven naar de volgende raadsperiode. De echt prangende kwesties voor de toekomst bleven onbehandeld en onbeantwoord. De kadernota is een product van het college en niet van de raad. Als het product er ligt, buigt de raad zich erover. Zo is de volgorde. En de ruimte voor de raad om te wijzigen is beperkt. Als raadslid ben ik tot het oordeel gekomen dat deze kadernota niet raadswaardig is. Het is mijn verantwoordelijkheid om zoiets te concluderen, wanneer ik de nota uitvoerig heb bestudeerd en geanalyseerd. Uiteraard had ik dat liever anders gezien, maar dat was niet zo. Ik heb in mijn exact vijf minuten aangegeven waar ik de problemen voor de toekomst zag. Ik heb het college uitgedaagd om bij de begrotingsbesprekingen wel met antwoorden te komen op de prangende kwesties waar Wassenaar voor staat. Ik heb gevraagd om tenminste met een denkrichting te komen om die problemen tegemoet te treden. Ik heb de raad na de pauze gedetailleerd en omstandig geïnformeerd dat ik over deze nota niet in debat ga. Ik neem mijn verantwoordelijkheid om niet in debat te gaan, wanneer naar onze mening, die van Hart voor Wassenaar, de nota niet raadswaardig is. Als er uit de keuken iets komt en het ligt op je bord voor je, maar je keurt het af als niet etenswaardig dan eet je het niet op en je blijft ook niet aan tafel zitten. Mijn hoop is dat dit college met een begroting komt, die op solide wijze aangeeft hoe wij de problemen en uitdagingen voor de toekomst aangaan. De toe-

komst van Wassenaar gaat veel verder dan de duur van deze raadsperiode. Het is aan deze raad en dit college om het stokje overtuigend en beter door te geven aan de volgende raad.

Voorzitter, na mijn vertrek hebben de heren Van Doeveren en Bloemendaal een aantal opmerkingen gemaakt. Ik ga daar kort op in. Mijnheer Bloemendaal had het over dedain voor de raad en een affront van de raad. Hele dikke woorden, volstrekt ongepast. Hij miskent de verantwoordelijkheid die iemand neemt met zo'n beslissing. Ik wil mijnheer Bloemendaal slechts herinneren aan het feit dat hij de trekker was van de afspraak dat iedereen aanwezig moest zijn bij de training voor het selectieproces voor de nieuwe burgemeester, ruim een jaar geleden. Als niet aanwezig bij die training, dan ook geen deelname aan het proces, tenzij je een zeer solide reden verklaart aan de overige deelnemers. U, mijnheer Bloemendaal, schitterde door afwezigheid na afzegging de dag ervoor, maar u claimde wel deelname aan het proces. Met veel moeite kon de Vertrouwenscommissie een verklaring krijgen dat u uw partner moest begeleiden. En uit uw mond komen de woorden affront en dedain? Mijnheer Van Doeveren is van mening dat als ik mijn taak serieus neem, ik had moeten blijven zitten. Moeten. Hij meende dat ik als raadslid ter verantwoording moet worden geroepen en maar eens bij de burgemeester langs moet gaan om toegesproken te worden.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx mag ik u vragen uw punt af te ronden, want...

De heer **Hendrickx**: Ik had 4,5 minuut, dus nog twintig seconden.

De **voorzitter**: Zeker, maar het gaat mij ook vooral, het wordt nu een beoordeling van collega's. Ik wil u alle ruimte geven om uw eigen punt te maken, maar wij zitten hier niet om elkaar te beoordelen.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, in mijn afwezigheid hebben deze beide heren ook een paar dingen over mij gezegd.

De **voorzitter**: Ik geef u ook de ruimte voor discussie, maar als u zou willen afronden, graag.

De heer **Hendrickx**: Ik zei het, nog twintig seconden. Ik was al klaar geweest wanneer... Mijnheer Van Doeveren is van mening dat ik als ik mijn taak serieus neem, ik had moeten blijven zitten. Moeten. Hij meende dat ik als raadslid ter verantwoording moet worden geroepen en maar eens bij de burgemeester langs moest gaan om toegesproken te worden. Hij riep de hulp van de burgemeester in. Het is verre van chique om dat te doen. Doe iets, eens iets op eigen kracht en niet alleen door macht. Burgemeester, mijn complimenten voor u. U heeft het hoofd koel gehouden en u liet zich niet verleiden tot het nemen van een andere dan een onafhankelijke positie. En dat is zeker te waarderen. Dank u.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Nee, het is een mededeling en het is niet de bedoeling dat op een mededeling verder gereageerd wordt. Ik denk dat het goed is dat wij hiermee het punt afsluiten.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Ik wil graag naar de vaststelling van de agenda, met wel een diepe wens. Vanavond zitten wij allemaal en dat zitten we het hele jaar, maar nu de laatste vergadering voor het reces, vanuit onze rol dat wij het beste willen voor de inwoners van Wassenaar en de verantwoordelijkheid. Daar gaat het over de inhoud van het debat. Laten we dat vooral vanavond proberen voorop te stellen. En daar ligt waarlijk wel een uitdaging, want we hebben een volle agenda. En om 22.30 uur ga ik u wel de vraag stellen of wij doorgaan met de vergadering, mocht het al 22.30 uur zijn. Alleen ik wil al bij voorbaat aangeven dat het mij geen goed idee lijkt om heel lang na 22.30 uur, 23.00 uur en zeker niet na 00.00 uur te gaan door vergaderen. Dan zou ik toch echt het voorstel gaan doen om een tweede avond deze week in te lassen, namelijk morgenavond om 19.30 uur, en de vergadering dus te schorsen en de vergadering dan voort te zetten. Maar als u mij helpt vanavond en u uzelf ook wat in acht houdt, dan gaan wij het vanavond gewoon allemaal redden. Dus die mededeling, of die oproep, zou ik in ieder geval heel graag willen doen, omdat het volgens mij goed is als wij vanavond de besluiten, en het zijn belangrijke besluiten, weten af te ronden maar dat wij daarna ook de ruimte en energie geven om te kunnen gaan opladen in een zomerreces. Er hebben zich vandaag geen insprekers gemeld.

Verder hebben wij vanavond, zoals hier staat, onder 14 een besloten gedeelte opgenomen op de agenda. Dus daar wijs ik u nog op, dat zal plaatsvinden aan het einde van het openbare gedeelte. En dan stel ik u de vraag, kunt u instemmen met het voorstel van de agenda, zoals die voorligt. Ik kijk nadrukkelijk de kring rond. Dat is het geval. Dan stellen wij hierbij de agenda vast.

3. Spreekrecht

De **voorzitter**: Dit is er dus niet.

4. Notulen

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de notulen. En dan gaan wij eerst naar de notulen, na de coronatijd, van de vergaderingen van 19 en 20 mei 2020. Dat was een voortgezette vergadering. Daarom twee data. Zijn er opmerkingen inhoudelijk over de notulen van 19 en 20 mei 2020? Dat is het niet het geval. Dan stellen we deze tekstueel vast. Naar aanleiding van? Dat is ook niet het geval.

Dan gaan we naar de notulen van de raad van 8 juni 2020. Zijn daar tekstuele opmerkingen over? Ik zie mijnheer Bloemendaal zijn pasje... Heeft u een tekstuele opmerking? Nee dat is niet het geval. Dan stellen wij die ook vast. Naar aanleiding van? Ook dat is niet het geval. Dan zijn de notulen vastgesteld onder dankzegging aan degenen die de notulen hebben gemaakt.

5. Lijst ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan gaan wij naar de lijst van ingekomen stukken. De voorbereiding heeft mij geleerd dat in ieder geval mijnheer Weyn een aantal vragen heeft. Ik inventariseer verder. Zijn er nog andere raadsleden, die een vraag hebben over de lijst van ingekomen stukken? Dat is niet het geval? Mijnheer Bloemendaal ook. Dan ga ik eerst het woord aan mijnheer Weyn geven en dan aan mijnheer Bloemendaal. Mijnheer Weyn.

De heer **Weyn**: Dank u voorzitter. Ik heb een aantal vragen over een drietal ingekomen stukken. Hopelijk kan de wethouder daar een kort antwoord op geven of anders verdagen naar een agenda van een commissie. Het eerste is het stuk 3701 van 13 juli 2020. Dat gaat over de pacht van de parkeerterreinen Zeelust en De Kuil. Twee vragen daar. Kan de wethouder aangeven is de eerste vraag, wat de status is van het overleg met Zeelust en De Kuil over de kwijtschelding van de pacht in verband met corona. En de tweede vraag is meer specifiek op de brief. Kan de wethouder toelichten wat in deze brief wordt geschetst en wat de vervolgactie zal zijn? Zal ik meteen de twee volgende punten ook doen of eerst antwoorden?

De **voorzitter**: Eerst antwoorden, want er zijn wethouderswisselingen. Ik ga eerst naar de wethouder strandzaken.

Wethouder **Klaver**: Dank u wel. Deze brief is gisteren binnen gekomen bij de afdeling Debiteuren. Daar is al een reactie gekomen op de eerste vraag met betrekking tot de termijnen en ook met de betrekking tot de afsluiting en de dagen. Het klopt dat daar 1,5 dag ontbreekt en die zullen gecrediteerd worden in de tweede termijn. Dan met betrekking tot de laatste twee vragen. Daarbij gaat het dus over de actieve communicatie. Dat is van tevoren afgesproken, dat het niet op de website van de parkeerplaatsen geplaatst mocht worden, maar bij individuele vragen mocht wel gewoon gezegd worden dat zij open waren. Dus wij zijn daarmee in gesprek. Ten slotte met betrekking tot vraag 4. In de Veiligheidsregio vallen verschillende gemeenten en in de verschillende gemeenten speelden verschillende veiligheidsrisico's. Aan de hand daarvan zijn de besluiten verschillend genomen. Wij zijn in gesprek met de twee ondernemers en wij zullen hier conform de vragen netjes op reageren.

De **voorzitter**: Dank u wel. De volgende.

De heer **Weyn**: De volgende is nummer 3639. Dat is de nota zonnepanelenbeleid van de Vereniging van Vrienden van Wassenaar. De vraag is, kan de wethouder aangeven of er een nota zonnepanelenbeleid zal komen zoals gevraagd door de Vereniging van Vrienden van Wassenaar? Zeker omdat dat mogelijk over verschillende disciplines cultuurbeleid, fysiek goed en energietransitie zal kunnen heengaan. Een tweede vraag ligt misschien in het antwoord begrepen. Ligt het in de planning om dit onderwerp in de commissie te agenderen?

De **voorzitter**: De wethouder monumenten.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, naar aanleiding van de brief van de Vereniging van Vrienden van Wassenaar is er ook in de commissie van 29 juni 2020 over gesproken. Daar is afgesproken dat de herijking van de nota zonnepanelenbeleid, van het beleid op zonnepanelen in relatie tot het erfgoed waar de Vereniging van Vrienden van Wassenaar over spreekt, binnen afzienbare tijd zal plaatsvinden en het komt ook op de agenda van de commissie. Als het de intentie is van mijnheer

Weyn om het hele zonnepanelenbeleid te beschouwen, dan moet ik daar nog even met collega De Ridder over hebben en binnen het college. Dat is mij niet helemaal duidelijk. Als de vragen gaan om de Vereniging van Vrienden van Wassenaar, daar heb ik een toezegging op gedaan in de commissie van 29 juni 2020.

De **voorzitter**: Ja ik zie...

De heer **Weyn**: Dan het derde onderwerp, dat is 3638, het verbeteren van de inkomenspositie van studenten met een functiebeperking. Dat is een brief van het Expertisecentrum inclusief onderwijs. De eerste vraag is, is de wethouder hiermee bekend en zo ja welke maatregelen zijn genomen? Tweede vraag, wordt de mogelijkheid tot individuele studietoelage (ITs), zoals genoemd in de brief, benut? En de derde vraag, zo ja wanneer gaat dat in en is er eventueel met terugwerkende kracht compensatie in verband met corona? En hoe wordt dit gecommuniceerd naar mensen, die hiervoor in aanmerking zouden komen?

De **voorzitter**: Wethouder participatie.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dank u wel voorzitter. Ja de wethouder is hiermee bekend. Per 1 januari gaat deze wet van kracht worden, dus 1 januari 2021. Dan is er harmonisatie van bedragen. Op dit moment, ik weet niet exact hoeveel deelnemers er waren. Er was er altijd één. Ik heb begrepen dat deze al op dit moment is afgestudeerd. Ik ga nakijken of we één of nul deelnemers hebben aan deze regeling. Wij hebben op dit moment wel verschillende mogelijkheden om mensen te helpen die het moeilijk hebben. Dus wat dat betreft zijn zij altijd welkom bij de SMOW om hulp te krijgen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar. Zij doen de schuldhelpverlening.

De **voorzitter**: Ja, ja, dat weten wij, maar stel je volgt dit en je denkt wat is dit. Een nieuwe cv-ketel of een waardevolle Wassenaarse organisatie. Het antwoord is het laatste. Mijnheer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Dank u voor het woord. Mijn vraag is gedeeltelijk verdampt. Het sluit aan bij de vraag van mijnheer Weyn over de brief 3639. Het gedeeltelijke antwoord. Het tweede deel van het antwoord van de wethouder maakt mij blij. Hij gaat het overleggen met de wethouder duurzaamheid, dus ik weet niet wat nu het moment is om daarop door te breien. Ik denk dat wij dat even af moeten wachten.

De **voorzitter**: Dat lijkt mij ook, want wij zijn nu de ingekomen stukken aan het behandelen en daar heeft hij in ieder geval nog op gereflecteerd. Nee, daar is geen nadere vraag over gekomen. Dan constateer ik dat u verder akkoord bent met de lijst ingekomen stukken. Dat is niet het geval. Ik zie nog de vinger van mijnheer Paulides. Mijnheer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Het is eigenlijk een punt van orde. Het gaat over het Reglement van Orde. Wij hebben de lijst van ingekomen stukken, maar het blijkt nu een vragenronde te zijn. Ik had niet naar aanleiding van 3701, maar gerelateerd aan het stuk 3701 ook een vraag. Die had ik aangemeld voor de vragenronde. Die is al gedeeltelijk beantwoord. Als ik iets mag aanvullen op die vraag, dan kan ik de vraag in de vragenronde laten vervallen.

De **voorzitter**: Dat is goed.

De heer **Paulides**: Dank u wel. Ik ben blij met de toezegging van de wethouder.

De **voorzitter**: Wethouder strandzaken, het is misschien even handig om erbij te zijn.

De heer **Paulides**: ...maar het gaat breder dan alleen maar de pachtverrekening over de dagen dat ze gesloten waren of niet zo goed konden werken. Het gaat over huur, pacht en precario. Eerder is er al eens een keer gezegd dat er geen compensatie was voor de strandexploitanten voor wat betreft de huur. En dat vind ik een hele gekke, omdat bijna alle verhuurders in Nederland afgesproken hebben om daar wat aan te gaan doen. Dus ik verwacht eigenlijk wel dat de wethouder daar wat over gaat zeggen. Zij heeft eerder gezegd, wij compenseren al precario en dat is voldoende. Maar ik vind dat niet voldoende. Aan de hand van de uitspraken van de burgemeester in

de notulen, zoals wij die zojuist vastgesteld hebben, is er ook een toezegging gezegd, als wij iets verbieden, dan moeten wij ook iets compenseren. En dat gaat verder dan alleen maar pacht. Daarmee laat ik mijn vraag straks vervallen in de vragenronde. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan kijk ik voor een reactie naar de wethouder.

Wethouder **Klaver**: Wij hadden al eerder aangegeven... Ten eerste, de parkeerplaatsen zijn allemaal open gebleven, behalve de paar dagen dat ze gesloten moesten worden op aangeven van de Veiligheidsregio. Wij hebben ook aangegeven, eerder, dat als de pachters inkomstenderving willen claimen, zij daarvoor naar de Veiligheidsregio moeten. Dat is niet aan de gemeente. Wij kunnen een afstel doen van de pacht voor de dagen dat ze gesloten waren.

De **voorzitter**: Dan was er nog specifiek een vraag ten aanzien van de paviljoens en hoe daar verder mee om wordt gegaan.

Wethouder **Klaver**: Met de paviljoens hebben wij... Sorry dan moet ik eventjes...

De **voorzitter**: Mijnheer Paulides, als u die vraag nog even wilt specificeren.

De heer **Paulides**: De paviljoens was met betrekking tot de huur. Daar is niks aan gedaan. U heeft eerder gezegd dat hebben wij gecompenseerd in het precario. Ik vind dat appels met peren vergelijken. Ik vind ook dat de huur daar gecompenseerd moet worden. Maar nu ik toch aan het woord ben, mag ik dan nog even wat zeggen over de Veiligheidsregio? De Veiligheidsregio heeft verplicht dat de parkeerterreinen in openbaar bezit om het maar zo te zeggen, gesloten moesten worden en hier praten wij over parkeerterreinen die feitelijk van deze mensen zelf waren. Dus ik vind dat de verantwoordelijkheid niet bij de Veiligheidsregio ligt, maar bij de gemeente. Dus daar nog graag een reactie op.

De **voorzitter**: Voordat ik het woord aan de wethouder geef. Dat is, zal ik maar zeggen, het pakkie-an van de burgemeester. Wij hebben ook niet, en dat hebben wij ook in de beantwoording aangegeven, wij hebben de toegangswegen afgesloten en dat was een openbare-ordemaatregel, gegeven de afspraken die wij op Veiligheidsregio hadden gemaakt. Daarmee was het natuurlijk niet mogelijk om op de parkeerplaatsen te komen. Dat is de reden dat wij dus ook als gemeente Wassenaar zeggen 'wij zorgen ervoor dat voor de dagen dat er niet geparkeerd kon worden de kosten van de pacht niet worden doorgerekend'. Verder is er overigens een aparte schadeprocedure. Dat geldt voor elke ondernemer die schade heeft ondervonden, om bij de Veiligheidsregio die schade aan te geven. Dus in die zin hebben wij wel degelijk een maatregel genomen, waar wij ook onze verantwoordelijkheid voor nemen en verder is er een schadeprocedure bij de Veiligheidsregio. Als de ondernemer dat wenst kan dat worden gedaan, maar wij zijn daar dus gewoon op een, zoals eerder aangegeven, goede manier over in overleg. Wat dan nog rest is de pacht voor de paviljoens. De wethouder.

Wethouder **Klaver**: Conform ook de afspraken en de handreiking die wij hebben gedaan naar alle ondernemers in het dorp, dat er geen precario betaald hoefde te worden over de terrassen, hebben wij die doorgetrokken naar het strand. Compensatie van andere huurkosten of gederfde inkomsten... Er zijn natuurlijk ook een heleboel zaken die geregeld worden door het Rijk. Dus wij vonden dit in vergelijking met alle andere horecaondernemers de juiste route. Die hebben wij zo gehanteerd. Op aangeven van de raad wordt dat dus verlengd tot aan het einde van het jaar.

De **voorzitter**: Want anders krijgen wij een heen-en-weergetik. Ja maar... Dan krijgen we nu een... Het is al een raar figuur en dat overigens ook als het een mondelinge vraag was geweest. Plus wat natuurlijk is, de hele afwikkeling van alles wat te maken heeft met corona komt natuurlijk ook gewoon dit najaar allemaal nog eens een keer terug. Dus, ja maar, wij hebben het nu behandeld. U heeft de vraag kunnen stellen en u heeft daar een antwoord op gehad. Mijnheer Paulides, het is a. handig om via de voorzitter te spreken, want dan kunnen ze het thuis ook volgen. Ik begrijp dat u een punt van orde heeft.

De heer **Paulides**: De wethouder begrijpt de vraag niet. Ik begrijp wel dat zij zegt, we hebben alle horecaondernemers op dezelfde manier behandeld maar hier functioneert de gemeente als een verhuurder, als een huurbaas. En al de mensen die verhuurd hebben, zijn de huurders tegemoet gekomen in het kwijtschelden van een deel van de huur. En dat is de vraag die ik ook aan de gemeente heb, als verhuurbaas. Wat kunt u daarin compenseren?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Klaver**: Ik denk dat wij als gemeente enorm ons best hebben gedaan en continu in contact zijn geweest met de ondernemers. Wij hebben het afstel van het precario voor de terrassen al toegekend. Wij hebben hard gelobbyd om ook de paviljoens te kunnen laten staan op het strand. Ik denk dat de gemeente heel veel heeft gedaan en dat dit is wat wij tot nu toe hebben besloten.

De **voorzitter**: Nu is het een uitwisseling van meningen en die standpunten zijn uitgewisseld. Hierbij constateer ik dat verder de lijst van ingekomen stukken en naar aanleiding van zijn besproken. Dan stellen wij de afdoeningsvoorstellen vast, want daar had u verder geen opmerkingen over. Dat hebben wij bij dezen gedaan.

6. Hamerstukken

6a. Vaststellen verordening duurzaamheidsvoucher Wassenaar 2020

De **voorzitter**: Dan gaan wij naar de hamerstukken, let u op. 6a., Vaststellen verordening duurzaamheidsvoucher Wassenaar 2020. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval.

6b. Startnotitie beleidsplan schuldhulpverlening

De **voorzitter**: 6b., Startnotitie beleidsplan schuldhulpverlening. Akkoord.

6c. Statutenwijziging en benoeming bestuursleden Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar (Bloemcampschool)

De **voorzitter**: Dan 6c., statutenwijziging en benoeming bestuursleden Stichting Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar van de Bloemcampschool. Akkoord. Dan zijn ook al deze mensen met deze hamerslag daarin benoemd.

7. Jaarrekening 2019

De **voorzitter**: Dan gaan wij over naar de besprekingsstukken. Dan beginnen wij met de Jaarrekening 2019. Zoals u weet, zitten wij inmiddels in de derde termijn. In de tussentijd is er van alles gebeurd. U heeft een brief van het college gekregen over de accountantsverklaring en dat die inmiddels is ontvangen en ook de accountants- en controleverklaring. Daar heeft u recent een brief over gehad. Dus in die zin bent u over het hele dossier geïnformeerd. Mijn vraag is, is er nog behoefte aan een derde termijn. Ik ga inventariseren wie daar graag gebruik van zou willen maken, of mag ik constateren dat alle fracties daar gebruik van willen maken. Dat is het geval. Oké, eens even kijken. Toen ik het vroeg, toen kon ik even niet op deze afstand direct zien wie nu het eerste daar het woord over zou willen voeren. Misschien gewoon praktisch vanavond, zo en zo. Dan beginnen wij gewoon nu bij het CDA. Ik zag de vinger van mijnheer Everard.

De heer **Everard**: Voorzitter dank. We hebben een dubbele goedkeurende verklaring ontvangen van de accountant. Dat was nog onzeker. Zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid is dik in orde. Daar zijn wij natuurlijk zeer content over. Ook alle seinen staan op groen. Een hele mooie publicatie ontvangen. Met uitzondering wel van eentje, die wel om extra aandacht vraagt. En dat is wederom... Daar zou ik het vanavond de hele avond over kunnen hebben, over de jeugdzorg, maar dat ga ik niet doen. Want daar hebben wij het uitgebreid over gehad in een uitstekend debat over de kadernota, dus dat ga ik niet overdoen. Maar er is nog wel een probleempje met € 200.000,00 besteding van de jeugdzorg. Dat is dus in 2019 nog een probleem, maar we zijn wel heel erg benieuwd of dat in 2020 opgelost is. Want wij huren inmiddels geloof ik ook de controllers van Den Haag in, dus ik hoop dat dit in ieder geval voor dit jaar dan geen probleem meer is. Voor de rest voorzitter, hebben wij ook de vorige keer al aangegeven dat het een historisch goed resultaat zal zijn en eigenlijk al is. En dat het de komende jaren een stuk moeilijker zal worden voor de gemeentefinanciën om dit resultaat te evenaren. Daar wilde ik mee eindigen. Dat wij denk ik nog heel lang nadenken over dat mooie resultaat van 2019.

De **voorzitter**: Het woord is aan mijnheer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Dank voorzitter. Wij hebben het er inderdaad al lang over gehad, dus ik wil de het even kort houden. Ik ben blij met de toezegging, die was gedaan in de vorige raad, over een toelichting waar de € 1,2 miljoen voor nodig was. Die was niet gespecificeerd bij de jaarrekening zelf. Ik blijf van mening dat wij dit soort dingen niet per de jaarrekening moeten doen, maar gewoon wanneer dat nodig is. Want nu krijgen wij een soort... Jaarrekening kan je eigenlijk niet zo

zeggen, want dat is een beschrijving van wat het was. Daar wordt dan in een bijzin wat geld weg-gesluisd. Of gesluisd, het is nu allemaal verklaard. Maar dit overzicht, het is goed dat wij dit even zien. Dat wij toch weer nu € 1,2 miljoen vrijmaken, maar dat telt op tot een gigantisch bedrag voor allemaal kleine losse zaakjes, waarvan ik vind dat wij die eigenlijk gewoon in de lopende begroting opnemen. Ik vind het geen pas geven dat wij energiekosten voor sporthal de Schulpwei uit de reserve Grote projecten gaan halen. Dat snap ik niet. Dat wij het IHP uit de reserve Grote projecten gaan halen. Ik vind dat gewoon lopende zaken en het zou goed zijn als wij dit soort zaken in de lopende begroting kunnen opnemen, zodat wij echt transparant hebben waar het geld heengaat. Wij zullen voorstemmen, omdat... Ik heb ook geen andere oplossing. Ik kan er een amendement voor maken, om die € 1 miljoen weer eraf te halen, maar dat ga ik niet doen. De enige vraag die ik nog wel heb, is de € 200.000,00 voor de strategisch adviseurs. Er staat in het stuk dat dit gedeeltelijk gaat naar inhuur en compensatie. Mijn vraag was hoeveel gaat er naar inhuur? Wij dachten dat deze mensen gewoon in dienst waren en dan is het geen inhuur. En is dit een verandering van de begroting van de WODV? Krijgen we dan die begrotingswijziging te zien of plussen we dit bij zonder dat wij daarvoor nog iets hoeven te doen?

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter dank u wel. Ik zal het ook kort houden. Ik klok mijzelf tegenwoordig. Ik heb mijzelf ervan verzekerd dat ik het juiste boek heb gelezen en het bleek hetzelfde boek dat ik de vorige keer ook heb gelezen. Ik kan u mededelen dat ik het helemaal heb gelezen, bladzijde voor bladzijde. Ik kan u ook verzekeren dat ik het niet ondersteboven heb gelezen en dat ik ook niet door een bril heb gelezen, waardoor de cijfers vertekend werden. Ik kan dus tot een niet andere conclusie komen, dan die ik de vorige keer ook heb geuit, en die zijn: Het college heeft € 700.000,00 onderbesteed, waardoor niet de gewenste productie is geleverd. Er is € 1,1 miljoen minder geïnvesteerd, waardoor minder maatschappelijk nut is gerealiseerd. € 3,8 miljoen minder dan begroot is uitgegeven aan onderhoud gebouwen, openbare ruimten en voorzieningen. Het eigen vermogen is afgenomen met € 4,5 miljoen. De liquide middelen zijn met € 3 miljoen afgenomen. Het overschot wordt gepresenteerd als een knappe prestatie, terwijl het in wezen falende uitvoering is. Het overschot wordt gebruikt om de begroting voor 2020 aan te passen. En buiten de begroting om wordt er een ruim beroep gedaan op de algemene reserve, waardoor je je afvraagt waartoe een begroting nog dient. Voorzitter, Hart voor Wassenaar heeft tegen deze begroting gestemd. De uiteindelijke uitvoering van die begroting wijkt negatief af ten opzichte van de begroting, waardoor het nog onwelgevalliger is. Het overschot wordt gebruikt om de begroting van 2020 te wijzigen en het gedoe met de accountant versterkt het beeld van onhandigheid nog verder. U mag van een gewetensvolle politieke partij, die het Wassenaarse belang op de voorgrond zet, niet verlangen dat wij instemmen met de goedkeuring van deze jaarrekening. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan mijnheer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ik zal ook proberen het kort te houden, maar zo kort als mijn voorganger gaat mij niet lukken. Het CDA noemt het een mooi resultaat en Hart voor Wassenaar heeft kritiek. En die kritiek is terecht. Het op het verkeerde been zetten van de inwoners van Wassenaar is ook dit jaar weer een feit. Door het college wordt een debacle als een succes gepresenteerd. Feitelijk is er geen overschot van € 2,1 miljoen, maar een tekort van € 4,1 miljoen. Dus € 6,2 miljoen is zoek. Het college noemt de Jaarrekening 2019 een evenwichtige stapsteen om blijvend te blijven investeren in Wassenaar. Maar het heeft inmiddels meer weg van een molensteen, die ons om de nek hangt. Als je de Jaarrekening 2019 beter bestudeert, dan zie je dat er heel wat anders aan de hand is. In minder dan twee decennia zijn er op deze wijze tientallen miljoenen verdwenen. DLW waarschuwt er al jaren voor, maar langzaam maar zeker komt de bodem van onze schatkist in zicht. Dankzij dit beleid zullen in de toekomst lastenverhogingen en bezuinigingen onvermijdelijk zijn. De totale uitgaven bedragen in Wassenaar ongeveer € 68 miljoen, maar dit jaar wordt er ruim € 13 miljoen onttrokken uit de reserves, zeg maar onze spaarpot. Dit om de tekorten te dekken. Let wel, dat geld was ooit al geteld als inkomsten van de gemeente, maar omdat wij het niet nodig hadden ging het in de spaarpot. En dat geld halen wij er nu weer uit om het bij te tellen als inkomen. Ieder weldenkend mens begrijpt dat dit de boel beduvelen is, maar de boekhoudkundige truc wordt helaas toegestaan. Terwijl de wet voorschrijft dat financiële verantwoordingen goed leesbaar en begrijpelijk moeten zijn. Eerder werd er een reserve Kapitaallasten ingevoerd om ruimte te creëren op de lopende begroting. Kapitaallasten werden betaald uit die reserve. Dit maakte dat er rekenkundig meer uitgegeven kon worden. Nu deze reserve Kapitaallasten wordt teruggedraaid of is teruggedraaid, moeten deze lasten weer uit de inkomsten komen. Nu heeft het weinig zin aan de poppenkast van de coalitie om vragen te stellen, die worden toch niet beantwoord. En moties en amendementen zijn al bijna helemaal zinloos, maar toch gaan wij er

deze keer een amendement aan wagen. De coalitie heeft in het verleden veel investeringen vooruitgeschoven, door deze in de kadernota's en de begrotingen te noemen zonder dat het geld ter beschikking werd gesteld. Bijvoorbeeld de nieuwe sporthal en de gymzaal kosten € 10 miljoen. Er is wel iets in de tekst gezet, maar geen reserve of voorziening ingesteld. Wij kunnen de mutaties in deze jaarrekening niet terugvinden en menen dat dat wel het geval zal moeten zijn. De kapitaallasten zien wij pas terug in het jaar nadat de bouw gereed is gekomen. Tel daarbij de andere investeringen, zoals bijna € 11 miljoen nieuwe huisvesting ambtenaren. Circa € 25 miljoen nieuwe huisvesting scholen. De ongedekte tegenvallers of de onrealiseerbare taakstellingen, bijvoorbeeld op jeugdzorg. Dan komen wij al bijna aan € 65 miljoen aan onzichtbare investeringen, die pas in 2025 als kapitaallasten zichtbaar gaan worden. De vrij besteedbare reserve per 31 december 2019 bedraagt nog slechts € 45 miljoen. Het is echter geen rekenom van € 65 miljoen minus € 45 miljoen, omdat de kapitaallasten moeten worden betaald uit de inkomsten en daar wringt nu al de schoen. Wij kunnen nu slechts met kunstgrepen de touwtjes aan elkaar knopen. De lasten voor de inwoners beginnen gestaag te stijgen, terwijl de ozb en de afvalstoffenheffing al tot de hoogste van het land behoren. Ofschoon het een beetje zinloos is, zullen wij toch een amendement indienen. Het amendement heeft tot doel om de reserves, die wij nodig zouden hebben om uitgaven te doen, toch in de jaarrekening te verwerken. Ik ga deze nu bij u inleveren. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik heb het inmiddels hier voor mij. Dan gaat nu de techniek ervoor zorgen dat die onderdeel uitmaakt van de beraadslaging en dan plopt het nu bij iBabs bij u op, zodat u niet van uw plek af hoeft om het amendement te bezien. Dit even verversen als u denkt waarom zie ik het niet. Dank u wel. Dan kijk ik nu naar de fractie van D66, mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. Dank voor de stukken en ook voor de antwoorden op de vragen, die wij in de tweede termijn hadden gesteld. Dus die zal ik niet herhalen. Wij zijn ook blij dat nu de accountantsverklaring is bijgevoegd, waarbij inderdaad staat dat het een goedkeurende verklaring is, zowel voor trouwheid als rechtmatigheid. En die rechtmatigheid is wel een belangrijk onderdeel van het debat dat wij nu hebben want alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, wat onderwerp van de discussie is, daar liggen natuurlijk raadsbesluiten aan ten grondslag. Dus dat is toch wel iets wat ik even in herinnering wil brengen. Het lijkt wel evident om dat te zeggen, maar voor het debat lijkt me dat wel goed. Wij geven complimenten aan het college voor de manier waarop deze jaarrekening is opgesteld en uitgelegd. Wij zijn ook blij met de uiteindelijke, nu ontvangen, goedkeurende verklaring van de accountant. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mijnheer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Ik zal superkort zijn, mijnheer de voorzitter. Er is één vraag die mij nog rest. Dat is die € 200.000,00 voor die zes beleidsambtenaren. Kunnen wij er in de toekomst rekening mee houden dat wij zo'n groot bedrag bij de WODV in mindering gaan krijgen? Ik wil ook even richting het CDA of richting coalitie zeggen dat je wel kunt juichen dat er een x-aantal miljoen over is, maar het komt van dat het werk niet gedaan is. Je bent tekortgeschoten in wat je beloofd had te gaan doen. En daarvoor hou je altijd geld over. Het laatste puntje. Misschien dat iemand mij kan vertellen waarom de controleur, de accountant, dit miljoenenverlies schijnbaar niet ziet.

De **voorzitter**: Overigens voor de volledigheid. De accountant is uw accountant. Het is de accountant namens de raad. Mijnheer Weyn.

De heer **Weyn**: Dank u voorzitter. Ik begin hetzelfde te zeggen als alle voorgaande sprekers. Wij houden het kort. Het is een aantal keren al eerder besproken. Wij zijn akkoord met de jaarrekening en ook met het doorschuiven van een aantal overlopende posten in de resultaatbestemming. Ik sluit mij wel aan bij hetgeen mijnheer Van Sloten heeft gezegd over de reserve Grote projecten, inclusief zijn conclusie dat wij het uiteindelijk toch zullen steunen maar toch ook liever een andere weg hadden gezien. Wij zijn blij dat de discussie omtrent de beperkingen met de accountantsverklaring is opgelost en ook het accountantsverslag, het CDA gaf dat ook al aan, geeft geen aanleiding tot zorgen. Tenslotte, ondanks alle discussies, er staat onder aan de lijn een positief saldo. Ik denk wel dat het goed is, gezien alle discussies die wij hier altijd hebben over de liquiditeit, dat de wethouder vorige week bij de kadernota heeft toegezegd een duidelijke staat van herkomst en besteding van middelen, dus een liquiditeitssaldo, toe te voegen. Ik denk dat dat een hoop discussie over goed en slecht kan voorkomen. Ten slotte, na alle terechte discussie die wij hadden, ook vorige week, over het uit de pas lopen van de kosten voor jeugdzorg - mijn collega van het CDA refereerde daar ook al aan - wil ik er ook wel op wijzen dat het Sociaal Domein als geheel € 836.000,00 onder de begroting is gebleven. Dat is positief. Waarbij wel natuurlijk de opmerking, wat ook al eerder gezegd is, dat het succes in het Sociaal Domein niet altijd in geld te meten is. Het gaat uiteindelijk natuurlijk om mensen. Ik zou het hierbij willen laten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mijnheer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Het is de derde helft van deze wedstrijd. Heel veel is al gezegd. Ruim een maand geleden hebben wij hier gezeten en de eerste twee helften met elkaar gespeeld. Er werd ons gepresenteerd dat een formaliteit nog niet in orde was van de accountant. Dat een reserve die goedgekeurd was door de vorige accountant, eigenlijk een voorziening had moeten zijn. Dat vonden wij nog een goed verhaal, dat konden wij volgen. Wij hebben eerder daarvoor nog in de subcommissie Planning en Control gesproken over de inbreng van de accountant. Daar is niets gezegd over de kleine voetnoot van € 200.000,00, waarvan ze nog niet met zekerheid konden zeggen of die nu wel of niet goed besteed was en of dat binnen de marge viel van € 684.000,00. Dat hadden we eigenlijk wel in zo'n subcommissie willen horen en dat hadden wij eigenlijk ook wel in de eerste twee termijnen willen horen. Dus de vraag hierover aan de wethouder is of deze kleine aantekening al bekend was ten tijde van de P&C. Of die ook al bekend was ten tijde van de commissiebehandeling en als dat het geval was, waarom die toen dan niet met ons gedeeld is. Wij hebben eerder al toegezegd dat wij vanuit P&C gaan reflecteren op hoe dit proces dit jaar gelopen is. Wij hebben eerder al gezegd dat wij volgend jaar een poging gaan ondernemen als raad, om een soort Verantwoordingsdag hierover te introduceren. Laten wij dat volgend jaar graag goed aanpakken. Wij delen de conclusie van mijnheer Van Sloten en van mijnheer Weyn ten aanzien van de uit de reserve Grote projecten gelden aanwenden voor de IHP en sporthal de Schulpwei. Dat dat niet gepast is, maar ook niet genoeg reden om nu hier geen goedkeuring aan te kunnen verlenen. Wij zijn blij met het memo dat op verzoek van mijnheer Weyn bijgevoegd is, bij deze agenda, met de mutaties van de reserves. Wij zouden de wethouder willen oproepen om dit voortaan bij andere planning-en-controlstukken ook te doen want dat is wel een stuk, waar in het verleden heel veel onduidelijkheid uit gekomen is. Dank.

De **voorzitter**: Voor alle volgers. Als u nu denkt, wat is P&C? Dat is planning en control. Mijnheer Mulder.

De heer **Mulder**: Dank voorzitter. Eigenlijk hadden wij geen verdere vragen. Complimenten aan de wethouder en de betrokken ambtenaren, om de jaarstukken weer helemaal op orde aan te kunnen leveren. Wij zijn heel blij met de goedkeurende verklaring van de accountant. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan is het woord aan de wethouder van Financiën.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. Er zijn overigens niet zo heel veel vragen gesteld. Het zijn vooral meer opmerkingen van appreciatieve aard. Er zijn twee vragen over jeugdzorg en WODV. Die zal mijn collega beantwoorden en de overige punten zal ik beantwoorden. Ik ben ook erg blij dat de goedkeurende verklaring van de accountant er is gekomen. Om even te beginnen met de vraag van mijnheer Borm. Er was geen aantekening vooraf bekend. Er was alleen bekend over de wijziging van de Omgevingswet en het SPUK. Die zijn ook gecommuniceerd. Naarmate het langer duurt, komen er nog kleine zaken naar voren. Zoals ik begrijp, gaat u ook het proces met de accountant evalueren. Wellicht u dat daar mee kunt nemen.

De **voorzitter**: Even in het kader van iedereen gelijk. Kunt u toelichten wat het SPUK is. Voordat iedereen gaat googelen 'wat is SPUK?'.

Wethouder **Schokker**: Dat gaat over de subsidies in het kader van sport. Die proberen wij onder andere te gebruiken voor de bouw van de gymzaal, om hiervan wat terug te krijgen. Die SPUK was een terugbetalingsverplichting en die mocht niet opgenomen worden als een reserve. Dit was een technische aanpassing en die is ook doorgevoerd. Die punten waren in een vroeger stadium bekend en dit punt was gewoon nog niet bekend. Daarnaast is nog een aantal zaken voorbijgekomen, die wel vaker voorbijkomen. Onder andere de liquiditeitspositie en het eigen vermogen. Ik wil er nog even op wijzen dat de liquiditeitspositie in ieder geval in de jaarrekening is gestegen naar € 33 miljoen. Vorig jaar was die € 31 miljoen. De eigen reserve is toegenomen van € 37 miljoen in 2018 naar € 45 miljoen in 2019. Verder heb ik wat appreciaties gehoord over het resultaat. Ik denk dat vooral in de omgeving waarin we zitten, wij uiteindelijk proberen voor de inwoners van Wassenaar de doelen zo goed mogelijk te bereiken. En dan is het resultaat iets anders dan bij een bedrijf. In de vorm van bedrijf, als je echt een positief resultaat of een negatief resultaat hebt, dan ligt het allemaal net wat anders.

De **voorzitter**: Wethouder een interruptie van mijnheer Hendrickx. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter dank u wel. De wethouder zegt dat de... Het is een geleende bril, vandaar dat hij mij niet zo heel goed staat. Dat was ik bijna vergeten. De wethouder zegt dat de algemene reserve is toegenomen van € 37.698.000,00 naar € 45.288.000,00. Wat is de hoofdcomponent van die toename?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Die hoofdcomponent is denk ik de Kapitaallastenreserve en wat is gebeurd met de RijnlandRoute zeg ik uit mijn hoofd. Daardoor is die fors gestegen. Gedurende het jaar hebben er mutaties plaatsgevonden, en daar is dit de neerslag van.

De **voorzitter**: Nog een vervolgvraag op dit antwoord. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: De laatste vraag. Ik had hem eigenlijk moeten incorporeren bij de vorige vraag. Het betreft het zwembad, neem ik aan, die kapitaallasten? De terugboeking van de Kapitaallastenreserve van het zwembad naar een algemene reserve? Of zie ik dat verkeerd? En zo ja, hoe groot is dat bedrag?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. De Kapitaallastenreserve is voor de helft teruggedraaid. Het ging oorspronkelijk om € 12 miljoen, dus ik denk dat het om een orde van grootte van € 6 miljoen gaat. Dan is opgemerkt, door mijnheer Paulides, over de budgetten voor de sporthal onder andere en daar is ook zelfs een amendement over ingediend. Wat ik overigens niet heb gezien.

De **voorzitter**: Even voor de orde. U heeft het niet gezien. In iBabs is het nu niet zichtbaar?

Wethouder **Schokker**: Oh, oké, dan zal ik nog even... De strekking van het amendement is dat er voor de sporthal geen, bijvoorbeeld voor zo'n groot project, budget beschikbaar is. Nu is het zo dat als onderdeel van de begroting, elk jaar als de raad de begroting vaststelt, dan worden ook de budgetten vastgesteld. Voor de sporthal is het budget vanaf 2021 vastgesteld, dus op het moment dat de begroting voor 2021 wordt vastgesteld, is daarmee ook het budget beschikbaar. Omdat de sporthal in een dusdanig tempo verloopt dat daar al sneller eigenlijk mee kan worden begonnen dan wij eerst hadden verwacht, wordt op het volgende agendapunt bij de voorjaarsnota gevraagd om het krediet al dit jaar beschikbaar te stellen. Dat is in ieder geval het voorstel van het college om dat door de raad te laten goedkeuren. Dat is de wijze waarop het werkt.

De **voorzitter**: Ik kijk nog even, want er is een interruptie van mijnheer Paulides. Maar heeft u inmiddels het amendement voor u?

Wethouder **Schokker**: Ik kan niet praten en kijken tegelijk voorzitter.

De **voorzitter**: Misschien dat even in de ondersteuning geregeld kan worden dat de wethouder even het amendement ziet. Dat lijkt dan wel even praktisch. Want ik heb zomaar de indruk dat mijnheer Paulides nu vragen over het amendement gaat stellen. Dat is een goede inschatting. Aan u.

De heer **Paulides**: Als ik even mag reageren. De wethouder zegt, het budget wordt naar voren gehaald. Ja, we hebben het over een budget, we hebben het over een reserve of een voorziening. Nu wordt er iets naar voren gehaald, waarvoor geen voorziening is ingesteld of geen reserve is ingesteld. Het komt straks weer een keer aan de orde. Ik vind het heel raar dat je geld naar voren haalt, waar geen reserve voor is. Ik vind dat dat niet kan. Dan kunnen we wel budgetten door elkaar gaan halen en voorzieningen en reserves, maar als je geld wilt uitgeven, dan moet je een voorziening hebben of een reserve. In dit geval moeten we een reserve hebben en als je dan geld naar voren wilt halen, moet je het uit die reserve halen. Maar als die er niet is, dan kun je niks naar voren halen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. Het is zoals ik eigenlijk net aangaf. De budgetten worden met het vaststellen van de begroting beschikbaar gesteld. Dat gaat technisch op iets ingewikkelder wijze, maar het principe is hetzelfde. Namelijk, er wordt in de begroting een slotlinea opgenomen dat het aan de raad is om te bepalen van welke investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie wil ontvangen. Dat kan mijnheer Paulides op de slotpagina van

de begroting vinden. Op het moment dat daar geen gebruik van is gemaakt en daarvan is geen gebruik gemaakt bij het vaststellen van de begroting in 2020, dan zijn de budgetten gewoon ter beschikking gesteld. Dat is de manier waarop het werkt. Ik heb hier het amendement voor mij. Aangezien wij in de derde termijn zitten, denk ik dat ook op dit moment gevraagd wordt van het college om daar een oordeel over te geven. Gelet op mijn voorgaande uitleg zou ik het amendement willen ontraden. Dan de vraag over de... Ik denk eigenlijk dat ik de meeste punten wel heb behandeld. De overige vragen zijn voor mijn collega.

De **voorzitter**: Op financiën maak ik even nu, omdat u terecht zegt dat wij in de derde termijn zitten, maak ik even een veegronde om te kijken of alle vragen beantwoord zijn. Ik zag één vinger omhooggaan. Dat is die van mijnheer Van Sloten. Aan u.

De heer **Van Sloten**: Ja dat ging over die € 200.000,00 voor die strategische adviseurs. Of dat nu inhuur is of dat... Oh, dat komt zo, oké.

De **voorzitter**: Sterker nog, ik heb ik goed nieuws voor u, dat komt nu. De wethouder WODV.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dank u wel voorzitter. Ik zat er al helemaal klaar voor. Wij hebben dit natuurlijk ook al eerder besproken. In eerdere financiële besprekingen in de afgelopen weken met u. De € 200.000,00, die nu staat voor extra capaciteit voor de strategische adviseurs, zijn voor de extra taken die deze adviseurs voor ons doen. Dus dat is niet voor inhuur of andere dingen. Dat zijn extra taken die zij verrichten, ten opzichte van de taken die al bestonden. Mijnheer Van Noort heeft ook de opmerking gemaakt, 'gaan wij dan die € 200.000,00 terugvragen aan de werkorganisatie?'. Het is zo dat tijdens deze reorganisatie van de werkorganisatie, wij natuurlijk een compleet andere financiële structuur gaan krijgen, die wij natuurlijk zeer tijdig met u zullen bespreken. Dus wij krijgen sowieso een geheel andere situatie. Dat hebben wij u ook aangegeven bij de bespreking van de kadernota. Daar werd ook over de capaciteit gesproken. Dan komen wij daar graag zo spoedig mogelijk op terug. Dan ga ik meteen door, als het mag voorzitter.

De **voorzitter**: Ik zag een vinger van mijnheer Weyn en ook een vinger van mijnheer Van Sloten. Mijnheer Weyn.

De heer **Weyn**: Dank u voorzitter. Ik had daar in het verleden ook al vragen over gesteld, maar kan ik het als volgt samenvatten dat het hier een kostenallocatie vanuit de werkorganisatie van de gemeente Wassenaar betreft. Dus dat de strategische adviseurs gewoon in dienst van de werkorganisatie blijven, maar een deel van hun salaris wordt gealloceerd en doorbelast aan Wassenaar. Dat betekent dat het een kostenpost voor Wassenaar is en een vermindering van de kostenpost voor de werkorganisatie, die dan terug zou komen in het kostenplaatje van de werkorganisatie te zijner tijd.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Nee, als wij extra taken afnemen, dan krijgen wij gewoon een rekening van de werkorganisatie. Dus die worden in rekening gebracht van de gemeente Wassenaar. Zo werkt het als wij extra taken afnemen. Dus welke extra taken wij ook afnemen, als u besluit...

De **voorzitter**: Mag ik even een punt van orde. Als u zou willen overleggen dat er één iemand spreekt in de zaal, anders is het wat lastig te volgen. Dank. Het woord is aan de wethouder. U had net uw antwoord gegeven? Er was nog een vervolgvraag van mijnheer Weyn.

De heer **Weyn**: Ja eigenlijk een vervolgvraag daarop. Ik wilde toch even duidelijk stellen, om verwarring te voorkomen. Het is terecht inderdaad dat als er extra taken zijn voor Wassenaar, dat die aan Wassenaar in rekening worden gebracht. Vandaar door de kostenallocatie. Maar het betekent natuurlijk wel dat als je een deel van het salaris van iemand doorbelast, dat daarmee het kostenplaatje voor degene die de persoon in dienst heeft, het salaris omlaaggaat. Dus terecht een kostenallocatie aan Wassenaar, maar er is natuurlijk wel een offset bij de werkorganisatie, want het zijn dezelfde mensen die niet meer salaris krijgen.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dat klopt deels. Inderdaad, je zegt je hebt mensen en die blijven gewoon hetzelfde salaris houden. Tenminste het salaris, waarvoor zij deze functie voor doen. Dat zal voor sommigen wat anders zijn en voor anderen hetzelfde. Daar ga ik nu niet op in. Maar het is inderdaad zo dat wij verder alleen voor extra taken worden aangerekend en wat zij in het totale

plaatje wat wij betalen aan de werkorganisatie vertalen. Dus het gaat meer om het totale plaatje. Daar hebben wij extra taken voor. Maar hun salaris blijft hetzelfde, dat klopt.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Als ik het dus goed begrijp. Wij gaan dus € 200.000,00 meer betalen aan de werkorganisatie, omdat deze mensen die in dienst zijn van de werkorganisatie, het opgavegericht werk voor de hele organisatie gaan invoeren. Dus mijn vraag is, wisten wij dit van tevoren? Want in februari hebben wij het hierover gehad en toen is expliciet gevraagd 'gaat dit ons extra geld kosten?'. Daar is toen niet expliciet op geantwoord. Dat kan een omissie zijn. Maar goed daar is niet expliciet op geantwoord. Dit gaat vooralsnog € 200.000,00 per jaar kosten. Volgend jaar hebben wij dat geld niet, maar dat moeten we nog oplossen. Dus de vraag is, komt er een begrotingswijziging van de WODV, want wij moeten dus € 200.000,00 meer gaan betalen. En als we op een andere manier gaan werken, gaan deze mensen ervoor zorgen... Dat geldt voor de hele organisatie. Gaat Voorschoten ook bijdragen aan dit geheel?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ik ga niet voor Voorschoten spreken, dat vind ik niet helemaal kies. Maar het is wel zo, zij laten natuurlijk andere taken gaan. Daar betalen wij ook gewoon nog steeds voor. Wat dat betreft, als zij inderdaad op ons verzoek die taken verrichten, omdat wij vinden dat opnieuw opgavegericht werk gedaan moet worden, dat is een nieuwe taak die wij toedienen aan de organisatie, dan betalen wij daar extra voor. Dat laten wij op dit moment door deze mensen doen. Dat klopt.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Dus wij gaan nu € 200.000,00 extra betalen. Komt er dus een begrotingswijziging van de WODV om dit te verrekenen? Ik weet een verlaging is lastiger, een verhoging is eenvoudiger. Maar komt die nog, die begrotingswijziging?

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dat zal dan wel zijn. Als er begrotingswijzigingen zijn, dan krijgt u een begrotingswijziging. In het DB wordt dat altijd besproken, klopt.

De **voorzitter**: We gaan zo de bode vragen het op te lossen. Dat papiertje komt goed. Ik zag nog een hand van mijnheer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Wij hadden hier ook vragen over, die hebben wij alleen in de termijn van zojuist niet gesteld, omdat zij al heel goed verwoord waren door mijnheer Van Sloten en mijnheer Weyn. Wij delen het gevoel dat er in februari jl. gevraagd is naar hoe dit begrotingstechnisch verwerkt zou worden. Daar hadden wij ook het gevoel niet dat het voor de volle 100% als een extra taak uitgelegd zou worden. Ik hoor u zojuist zeggen dat het deels klopt dat dezelfde mensen voor dezelfde salarissen op dezelfde loonlijst en deels taken nog doen, die zij al deden en deels extra taken gaan doen. Kunt u tussen die 0 en die 100% aangeven welk percentage gaan wij nu extra betalen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Wij hebben aangegeven dat is een derde, een derde, een derde. Dus 33,333... Dat zijn de percentages die wij... Dat zij oude taken doen, dat zij als strategisch adviseur verbindende taken voor ons doen, dus zaken gedaan krijgen, plus het opgavegericht werken. Wij hebben het geprobeerd te berekenen, maar daar komt het op neer. Dat zijn de percentages. Voorzitter, mag ik door naar de antwoorden op de jeugdvragen?

De **voorzitter**: Ja dat mag.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ik heb een vraag gekregen over de € 214.000,00 van een onzekere prestatielevering in de accountantsverklaring. Dat is altijd een lastige. Dat hebben wij bij de jeugdzorg vaker. Het gaat wel veel beter elk jaar. Dus dat alle zorgaanbieders op het juiste moment een goede verklaring krijgen van hun accountant, zodat wij dan weer een goede verklaring kunnen doen. Het bedrag wordt elk jaar steeds lager. Wij hopen volgend jaar dat wij dat nog veel sneller kunnen doen, zoals ik u uitlegde bij de kadernota, omdat wij dat plafond hebben. Wij hopen daarmee ook veel sneller die afrekening te kunnen maken. Dit is het laatste restje.

De **voorzitter**: Dan zijn hiermee alle vragen beantwoord. Volgens mij is het tijd voor besluitvorming en hebben wij een amendement voorliggen. Dat amendement zou ik gaarne als eerste in stemming willen brengen. Dat is het amendement van de fractie DLW over de Jaarrekening 2019. Gepubliceerd op iBabs, met het besluit een aantal reserves in te stellen, onder 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 geformuleerd. Ik zal het niet helemaal voorlezen.

Amendement over Jaarrekening 2019 Ingediend door DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 14 juli 2020;
gehoord de beraadslagingen;

constaterende dat:

- er in de Kadernota 2019 en de Begroting 2019 veel impliciete besluiten zijn genoemd;
- het budgetrecht bij de raad ligt;

overwegende dat:

- deze besluiten niet terug te vinden zijn in de Jaarrekening 2019;
- duidelijk moet zijn welke verplichtingen de raad is aangegaan;
- er feitelijk een duidelijke onderbouwing ontbreekt maar dat in de meerjarenraming wel kapitaallasten worden opgenomen;

is van oordeel dat:

- begrotingen en jaarrekeningen duidelijk en begrijpelijk moeten zijn;
- in deze begroting (en dan nog slechts ten dele) de financiële gevolgen van de voorgenomen investeringen verwerkt zijn maar dat nauwelijks duidelijk wordt wat er voor gedaan wordt;
- het budgetrecht van de raad onvoldoende duidelijk ingevuld wordt;

besluit:

aan het besluit toe te voegen:

14. een reserve in te stellen voor de bouw van de Gymzaal Burmanlaan voor € 1.566.000,00;

deze reserve heeft de volgende kenmerken:

NAAM : Bestemmingsreserve Bouw Gymzaal Burmanlaan;

DOEL: Bouw Gymzaal;

VOEDING: Resultaatbestemming;

MAXIMALE HOOGTE: € 1.566.000,00;

MAXIMALE LOOPTIJD: tot en met 2021;

15. een reserve in te stellen voor het project Sporthal voor € 7.411.000,00;

deze reserve heeft de volgende kenmerken:

NAAM: Bestemmingsreserve Bouw Sporthal;

DOEL: Bouw Sporthal;

VOEDING: Resultaatbestemming;

MAXIMALE HOOGTE: € 7.411.000,00;

FUNCTIE: Bestedingsfunctie;

MAXIMALE LOOPTIJD: tot en met 2021;

16. een reserve in te stellen voor het project WRB Strandpost voor € 540.000,00;

deze reserve heeft de volgende kenmerken:

NAAM: Vernieuwing WRB strandpost;

DOEL: Bouw WRB strandpost;

VOEDING: Resultaatbestemming;

MAXIMALE HOOGTE: € 540.000,00;

FUNCTIE: Bestedingsfunctie;

MAXIMALE LOOPTIJD: tot en met 2020;

17. aan de bestemmingsreserve IHP € 3.170.000 toe te voegen;

18. aan de bestemmingsreserve Openbare ruimte toe te voegen:

a. Wassenaarse Slag revitalisering € 50.000,00;

b. beheerplan openbare ruimte € 2.765.000,00;

c. Veiligheidsmaatregelen molen € 300.000,00;

d. Winkelhaak € 425.000,00;

e. Herinrichting Rozenplein € 100.000,00;

- f. Verbeteren fietsveiligheid Starrenburglaan € 100.000,00;
- g. Kades havenkanaal € 2.000.000,00;

19. aan de bestemmingsreserve Tractie toe te voegen € 2.069.300,00;

20. aan de bestemmingsreserve Gemeentelijke Accommodaties toe te voegen ten behoeve van het Gemeentekantoor € 1.700.000,00;

21. het college opdracht te geven beslispunten 14 tot en met 20 op correcte wijze te verwerken in de begrotingswijziging."

De **voorzitter**: Ik breng het amendement in stemming. Wie is voor dit amendement. Dat is de fractie van DLW. Hiermee is het amendement verworpen.

Ik kom naar de besluitvorming over de Jaarrekening 2019. Wie is er voor het jaarbesluit om in stemmen met de Jaarrekening 2019. Dat is de fractie van Lokaal Wassenaar!, de VVD, de fractie Mulder, het CDA, Groen Links, D66 en de PvdA. Wie is tegen? Dat klopt dan nog steeds: Hart voor Wassenaar en DLW. Hiermee is de Jaarrekening 2019 vastgesteld en kan die naar de provincie.

8. Voorjaarsnota 2020

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de Voorjaarsnota 2020. Ik heb wat geruchten gehoord dat er misschien amendementen of moties zouden worden ingediend. Klopt dat? Dan zou ik de indieners daarvan... Dan geef ik graag mijnheer Paulides als eerste het woord. Is het dan een idee dat wij dan de kring andersom volgen. Dan beginnen wij nu bij mijnheer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Wat er net gebeurde had ik wel verwacht. En hier hebben wij eigenlijk weer hetzelfde probleem. Voor- en najaarsnota's nemen wij altijd voor kennisgeving aan. Wij vinden ook dat zo'n nota informatief is en dat daar begrotingswijzigingen niet in verstoep worden. Toch willen wij deze keer dat er wel begrotingswijzigingen in gestopt worden. Het probleem met begrotingswijzigingen op deze manier, is dat wij achteraf legaliseren wat er fout gegaan is en dat het de accountant de mogelijkheid ontnemen om zich een oordeel te vormen over wat nu de reden of de oorzaak van die afwijking was. Ook in dit geval zijn er weer een heleboel zaken waar besluiten over genomen zijn, wat onze wethouder een budget noemt. Restauratie De Paauw, openbare ruimten, bijvoorbeeld uitvoering kwaliteitsplan, vervanging bruggen, openbare verlichting. Dat zijn allemaal inclusieve besluiten die genomen zijn, waarvoor geen budgetten ter beschikking zijn, dus vandaar dat wij dat hier weer voorstellen. Ook die sporthal is een groot probleem, want daar wordt geld naar voren gehaald dat nooit ter beschikking is gesteld. Daar hebben wij een motie over. Dus een amendement over de voorjaarsnota, om een aantal bestemmingsreserves in te stellen. En een motie over de sporthal, om dat geld ter beschikking te kunnen stellen, anders kan het niet. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan constateer ik dat een amendement van DLW over de voorjaarsnota nu onderdeel uitmaakt van de beraadslaging. Die kan worden gepubliceerd op iBabs. Voor iedereen handig om te verversen. En dat er een motie ingediend wordt, motie Versnelling realisatie sporthal. Die is nu ook ter bespreking. Dus een amendement en een motie. Dan geef ik graag het woord aan mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Allereerst over de gevolgen van de coronacrisis. Over de voorjaarsnota is ook al het nodige besproken. Dus ook deze keer zullen wij het kort houden. De gevolgen van de coronacrisis zijn, na compensatie door de staat, voor de algemene reserve. Dat is de enige correcte weg. Je mag daar de begroting niet mee belasten. In dat kader moet het ons van het Hart voor Wassenaar, dat wij het betreuren dat Duinrell de ruimte heeft gekregen om een belangrijk deel van hun capaciteit de zomer door te verhuren aan het COA. Dat is jammer, omdat daardoor de gemeente een ruim bedrag aan toeristenbelasting mist. Wij willen de suggestie doen om daar met het COA en Duinrell te overleggen, om te bezien hoe zij daarin tegemoet willen komen. Wij nemen aan dat zij ook een goede relatie in de toekomst willen. Maar niet alleen vanwege de toeristenbelasting betreuren wij deze gang van zaken. Dat betekent dat er ook minder toeristen zullen zijn, die vooral in Wassenaar hun vakantietijd willen besteden. De ondernemers zullen hier tijdens het economisch herstel minder steun krijgen dan mogelijk was geweest. Voor wat betreft de voorjaarsnota. Je mag je afvragen of de wijzigingen die plaatsvinden begroot hadden kunnen c.q. moeten worden. Vervolgens moet je je afvragen of die wijzigingen, gegeven het feit dat die nota pas in juni verschijnt, niet al eerder hadden moeten worden aangekondigd. Er ligt in een aantal gevallen nadrukkelijk een beslissing aan ten grondslag, zoals bijvoorbeeld de zogeheten programamanagers. Die beslissingen alleen al kosten ongeveer € 250.000,00. En er wordt niets gezegd

over de vorm van afrekening met de WODV. Maar vooral is de vraag, een tekort van € 1 miljoen, wat gaat het college daaraan doen. De vorige keer toen wij die vraag stelden, was het antwoord van de wethouder "niets", en dat is een letterlijk citaat. Wij hopen dat de wethouder namens het college nu met een onmetelijk veel beter antwoord komt op die vraag. Het vermoeden bestaat dat er enigszins op is gespeculeerd dat het overschot op 2020-2021 volgens de voorjaarsnota voldoende zal zijn om toe te staan dat niet wordt ingegrepen op 2020. De kadernota laat inmiddels zien dat dit overschot verdwenen is. Dus het tekort van € 1 miljoen van dit jaar is gewoon een keihard tekort dat niet te verrekenen is of te compenseren is in de toekomst. Het zou een bijzonder teken van slecht bestuur zijn, om hier niets aan te doen. Dat vooral in het licht van het feit dat er toch al veel kosten naar de toekomst worden verschoven en de toekomst nog veel meer slecht nieuws zal brengen, zoals wij uit diezelfde kadernota weten. En dat terwijl iedere mogelijkheid wordt benut om juist uit die algemene reserve geld te halen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan mijnheer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Dank u wel voorzitter. Ik wil het heel kort houden. Wij hebben het er in de commissie al over gehad. De enige vraag die ik wil stellen, is een toezegging die ik wil hebben. Want wij hebben net gesproken over die € 200.000,00 voor de WODV, voor die strategisch adviseurs. En nu gaan wij hem hier pas eigenlijk besteden aan een doel. De vorige keer hebben wij hem alleen vrijgegeven uit de reserve. Ik zou graag een toezegging van de wethouder of zij het nog even op papier kan zetten wat nu precies de bedoeling is. Want ik heb er toch niet helemaal een goed gevoel bij. Wat krijgen we nou van de WODV voor die € 200.000,00, die wij nu extra gaan betalen. Want voor mijn gevoel is het opgavegericht werken, dat wordt door de WODV breed ingevoerd. Er wordt nu een interim-manager gezocht voor de WODV, waar ook wordt gevraagd 'opgavegericht werken is een belangrijk doelstelling voor de hele organisatie'. Als dat voor de hele organisatie geldt, dan denk ik dat moet de organisatie zelf oppakken en moeten wij daar niet extra geld voor betalen. En als wij er al extra geld voor gaan betalen, dan Voorschoten ook. Ik snap dat wij nu niet die hele discussie moeten doen, maar graag een toezegging dat wij een keer op schrift krijgen wat dan precies de bedoeling is van deze € 200.000,00 en de € 150.000,00 volgend jaar. En hoe dat zit in de organisatie.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Everard.

De heer **Everard**: Voorzitter, dank u wel. De voorjaarsnota maakt denk ik wel heel helder dat wij nu in een heel andere tijd zitten dan in 2019. Daar hebben wij net al voldoende over gezegd. Het is hartstikke mooi om een sporthal, want dat is natuurlijk ook wel zaak, om die sporthal naar voren te halen. Maar het is natuurlijk ook wel een enorme kunst om dat project voor elkaar te krijgen op deze korte termijn. Het zou natuurlijk hartstikke gaaf zijn als dat gaat lukken. Maar het is natuurlijk in de tijd waarin wij nu zitten, ik ga het niet elke keer zeggen, maar de coronatijd in combinatie met die grote organisatieveranderingen die eraan komen, nu wel een knappe uitdaging om het rond te krijgen. Voorzitter, ik heb net ook gezegd, wij hebben een onwijs prima debat gehad over de kadernota. Wij hebben het ook uitgebreid gehad over het strand. Ik ben heel blij, want wij waren hier best wel collega's die zeiden, dat kan allemaal niet in het strand. Ik heb inmiddels begrepen dat de strandtenten mogen blijven staan. Wat dat betreft, dat hebben wij de vorige keer ook gezegd, wat ons betreft is dat niet voldoende. Zij moeten gewoon zolang de coronaellende er is kunnen blijven staan. Dus niet één jaar. Ik was ook wel verbaasd dat het kabinet had gezegd dat zij dan ook nog gewoon dicht moeten zijn, terwijl zij op het strand staan. Dat is helemaal een beetje raar natuurlijk. Want het zou gaaf zijn als je niet de kosten hoeft te maken, maar ook nog een beetje geld kan verdienen. Dus wat dat betreft zou ik wel graag de concrete vraag ook willen stellen aan de wethouder. Wat gaan wij nu als Wassenaar doen, om in ieder geval - dat eerste kleine stapje is gezet - maar wat gaan wij nu als Wassenaar doen om dat ook verder voor elkaar te krijgen. Want dat is denk ik ontzettend belangrijk. Ik heb mijn mond gehouden bij de ingekomen stukken, maar ik vind dat wel een heel belangrijk punt. En voor de rest hebben wij het bij de kadernotabehandeling ook gehad over wat wij van plan zijn op het strand. Dat heeft natuurlijk ook niet echt een verhouding met wat wij allemaal van plan zijn in ons centrum. Dat zijn allebei hele belangrijke voorzieningen. Daar wilde ik het bij laten voorzitter.

De **voorzitter**: Ik toets het even. Dat was een expliciete vraag aan de wethouder strandzaken. Dus die komt zo meteen aan bod. Ik heb ook shiften, vak C, wat daar gebeurt. Naast deze vergadering in goede banen te leiden, probeer ik daar ook een oogje in het zeil te houden. Heel goed. Mijnheer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Wij onderschrijven als eerste de opmerkingen die collega Everard zojuist heeft gemaakt ten aanzien van de strandtenthouders en kijken uit naar het antwoord van

de wethouder. Bij de commissiebehandeling van de voorjaarsnota zijn wij vroegtijdig geëindigd en hebben wij een aantal vragen schriftelijk beantwoord gekregen. Op een paar vragen van ons en een paar van collega Weyn en de antwoorden van het college, hebben wij wat vervolgvragen. Dat zijn vijf vragen. Bij vraag 1 over het Sociaal Domein hebben wij een kwalitatief antwoord gekregen. En daar staan de knoppen in waar wij invloed op kunnen hebben. Wat voor ons niet helder is, is of die knoppen nu op 1% of 10% of op 50% invloed hebben. Dus graag zouden wij voortaan, wij begrijpen dat dit niet zomaar ter plekke zal kunnen, zoveel mogelijk indicatief dan getallen aan die knoppen willen hangen. Zodat wij niet alleen kwalitatief, maar ook kwantitatief meegenomen worden, niet alleen bij de eindafrekening, maar ook hoe dat proces nu werkt. Wij draaien aan een knop, wat gebeurt er dan. Vraag 2, wij hadden een vraag gesteld of het tekort dat nu voor 2022 geboekt staat, structureel of incidenteel is. Daar is het antwoord op geweest dat het structureel is. Wij zijn op zich meegaand, wanneer er een goed argument is en er een incidenteel tekort is, maar niet heel erg gelukkig met een structureel tekort. Wij hebben het hier over de voorjaarsnota en niet over de meerjarenbegroting. Maar op die componenten zullen wij bij de begroting zeker scherp gaan letten. Vraag 3, Ivice. Er is door het college beantwoord dat de € 100.000,00 aan met name juridische kosten niet verhaalbaar zullen zijn. Principeel vinden wij dat de vervuiler moet betalen. En dat wanneer één persoon een situatie zo frustreert als waar hier sprake van is, dat als daar extra kosten door de gemeenschap voor gemaakt moeten worden, het een heel verkeerd signaal afgeeft, als wij als gemeente € 100.000,00 aan juridische kosten daaraan moeten gaan uitgeven en dat wij die niet gaan kunnen verhalen. Dus graag horen wij een reactie van het college, waarom juridisch deze € 100.000,00 niet verhaalbaar gaat zijn. Vraag 4. In reactie op vraag 8, gesteld door mijnheer Weyn, over Avalex met betrekking tot de invoering van de PMD-proefwijken en de extra ondergrondse verzamelcontainers per dit jaar. Daarin stond dat wegens niet alleen corona, maar wegens communicatiestoringen de uitrol van die inzamelcontainers uitgesteld is. Graag horen wij een nadere duiding van wat er met deze communicatiestoringen bedoeld is. Verder hebben wij hier ja gezegd, een jaar geleden, tegen een kostenvermindering van naar verwachting € 80.000,00. Daar staat nu dat er € 40.000,00 van die € 80.000,00 gerealiseerd zijn. Graag horen wij hier ook nadere duiding bij, omdat het echt gepresenteerd werd als dit is kostendekkend. Er staat nu dat de helft maar gerealiseerd gaat worden. Kijken we naar wat voor signalen wij als raad hierover gekregen hebben, dan is dat eigenlijk alleen maar ontzettend positief dat in die proefwijken helemaal niks is afgekeurd. Terwijl nog steeds de helft van het PMD bij de inzamelcontainers wel wordt afgekeurd. Dus dan zouden wij denken dat het boven verwachting goed is. Dus dan hadden wij ook een bedrag verwacht dat eerder boven die € 80.000,00 dan daaronder lag. Dus graag horen wij waarom dat dan zo is dat slechts de helft gerealiseerd is en of wij dit ook voor volgend jaar mogen verwachten. Dat geldt eigenlijk ook nu er wegens communicatiestoringen en corona later pas die inzamelcontainers uitgerold zijn. Gaan wij dan die kostendekkende besparingen volgend jaar wel realiseren? Dus de vermindering, omdat er minder restafval en meer brongescheiden afval komt, waardoor het hele plaatje kostendekkend aan ons voorgesteld werd een jaar geleden. Mogen wij dat vanaf volgend jaar wel kostendekkend verwachten en gaan wij dit in de begroting straks ook zo doorgerekend zien? Vraag 5. In reactie op vraag 10 van mijnheer Weyn, staat dat conform bestaand beleid de tegenvallers, die voornamelijk uit de jeugdzorg komen, zijn opgevangen uit de algemene reserve. Wij hadden onthouden uit het coalitieakkoord iets met endogeen en exogeen. Dat bij exogene ontwikkelingen, waar hier duidelijk sprake van lijkt te zijn, een fiftyfiftyverdeling toegepast zou worden en dat dat dan het beleid zou zijn. Wij hebben er heel veel begrip voor dat dit een bijzondere situatie is, omdat er namelijk Rijkscompensatie voor de jeugdzorgstijgingen boven de markt hangt. En dat heel lastig voorspellen is, hoeveel van deze exogene tegenvaller daar nu gecompenseerd gaat worden dus met de uitkomst kunnen wij voor nu goed leven. Maar wij vragen ons wel af, in de verwijzing naar dat staande beleid, had hier eigenlijk in beginsel deze toets op moeten worden losgelaten. En of gelet op de bijzondere omstandigheid met de waarschijnlijke Rijkscompensatie, daarvan wordt afgeweken. Dank u.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan mijnheer Weyn.

De heer **Weyn**: Dank u voorzitter. Inderdaad naar aanleiding van de commissie Bestuur & Middelen, hebben wij een aantal schriftelijke vragen ingediend. Die zijn beantwoord. Mijnheer Borm heeft daar nog een nadere toelichting op gevraagd en daar zal ik ook met belangstelling naar luisteren. De zorgpunten die in de voorjaarsnota naar voren komen en de trends zijn vorige week in het kader van de kadernota besproken. Het heeft geen zin om dat nog een keer te doen. Ze zijn bekend. Zorgpunt blijft wel natuurlijk het voorziene tekort van € 1 miljoen. De reden dat wij uiteindelijk daar toch mee moeten en kunnen leven is dat inderdaad zo in deze coronatijd er veel onzekerheden blijven. De meicirculaire laat, als ik het goed lees, een positief effect voor 2020 zien van € 268.000,00. Ik heb ook begrepen van de wethouder dat er zicht is op een tegemoetkoming in de gemiste toeristenbelasting. Mogelijk dat wij daar inmiddels iets meer van weten. In samenhang daarmee, er staat hoogte en omvang van de reële compensatie voor corona door het Rijk medio

juli. Daar zitten we nu zo'n beetje, dus mogelijk is daar ook iets over bekend wat de wethouder al kan mededelen. Ten slotte, laten wij hopen dat het dit jaar ook het geval is. Wij zagen in 2019 en in de jaren ervoor dat er vaak meer begroot wordt dan wij uitgeven. Dus als dat ook dit jaar het geval is, is het tekort mogelijk wat minder dan € 1 miljoen. Maar het blijft natuurlijk wel een zorgpunt als wij tegen dit soort tekorten blijven aankijken, zeker gezien de trends. Als laatste vraag. Ik las dat er in Zoetermeer een actie is begonnen om het Rijk onder druk te zetten, gezien de uit de hand lopende kosten van het Sociaal Domein en met name de jeugdzorg. Mijn vraag is 'doen wij daaraan mee?' Ik denk dat dat heel nuttig zou zijn, gezien dit een probleem is dat alle gemeenten hebben en dat het goed zou zijn als dat signaal duidelijk bij de minister aankomt. Ik wilde het hierbij laten.

De **voorzitter**: Als ze niet luisteren, dan gaan we naar Den Haag! Even kijken, mijnheer Mulder. Nee, dat is niet het geval. Mijnheer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. Er zijn al heel veel opmerkingen gemaakt. Ik moet zeggen dat dat mij wel een beetje tegenvalt, want ik vond eerlijk gezegd de voorjaarsnota een heel duidelijk stuk. Klaarblijkelijk geeft het toch nog wel aanleiding tot de nodige vragen. Wat ik een vreemde situatie vond, is dat er in een stuk gemeld wordt dat wij € 100.000,00 beschikbaar hebben gesteld voor de renovatie van de buitenzijde van dit prachtige gebouw. Ik heb dat eens opgezocht. Ja de werkzaamheden duren langer dan voorzien. Dan denk ik, wiens schuld is dat, is dat de schuld van de gemeente. Het is € 100.000,00, het is heel veel geld. En vaak, nee sterker nog bij dit soort projecten is er altijd ook nog een post onvoorzien opgenomen in de begroting. Die is klaarblijkelijk dan ook al opgegaan. Ik krijg dan wel een beetje mijn twijfels of wij dit soort projecten wel goed in de hand houden als gemeente zijnde. Ik zal niet de discussie weer beginnen over dat bewuste tunneltje waar we allemaal een andere kant uit gekeken hebben. Maar ik vind het toch wel heel merkwaardig dat wij nu zomaar zonder slag of stoot zeggen van 'nou ja, het kost nog € 100.000,00 extra, vooruit'. De vraag is dan ook, wij delen samen met de provincie de renovatie van dit pand. Wordt dit bedrag dan ook gedeeld?

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. Mag ik mijnheer Van Noort... Hij stelt een vraag over projectmanagement. Mag ik mijnheer Van Noort eraan herinneren dat Hart voor Wassenaar een motie heeft ingediend om projectmanagement binnen deze gemeente te introduceren en dat u tegen heeft gestemd. En als u voor had gestemd, was de motie wel aangenomen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dit is geschiedenis, zoals je zelf verzint.

De heer **Hendrickx**: Nee, nee, nee, u was erbij mijnheer Van Noort. U was erbij.

De heer **Van Noort**: De reden dat wij tegengestemd hebben, was vooral dat het er al was. Dat was ons duidelijk gemaakt. In de vorige coalitie hadden wij al een betere budgetbewaking en vandaar dat de motie toentertijd als overbodig werd gezien. Het is ook niet gezegd dat het nu niet goed in de hand is, maar ik wacht eerst even het antwoord van het college af.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx heeft nog een vraag.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik moet heel eerlijk zeggen, een beetje met een knipoog moet ik erbij zeggen, ik had mijnheer Van Noort, nadat hij zijn stem had uitgebracht, gevraagd waarom hij tegen had gestemd. Dat was hij toen vergeten. Ik ben blij dat hij zich dat nu weer kan herinneren. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Waar was ik gebleven, De Paauw. Wat je ook in het stuk ziet op pagina 50 ergens, is dat de commissie Sociaal Domein bij de wethouder het VN-Verdrag inzake de inclusie onder ogen heeft gebracht. Daar rept de voorjaarsnota helemaal niet over. Maar dat beleid, voor inclusiebeleid dat wij verplicht zijn te gaan uitvoeren, kan ook hele grote financiële consequenties hebben voor de gemeente. Ik zou toch graag daar een reactie op zien. En met name, ik zeg dat met name, omdat wij ook een centrumplan willen gaan realiseren. Dat kost € 2,5 miljoen, dat wordt geschat. Ik zou zeggen dat is een heel belangrijk plan en dat moeten wij vooral uitvoeren. Maar met een goede inclusieagenda in de hand, kunnen wij ook de ondernemers ervan overtuigen

dat zij ook een steentje bij moeten dragen aan het toegankelijker maken van de winkels en dergelijke. Voorzitter, daar wilde ik het even bij laten. Ik steun trouwens de oproep van mijnheer Weyn, om als gemeente een stem te laten horen richting de minister inzake jeugdhulp. Dat het echt helemaal uit de hand loopt en dat daar echt vanuit Den Haag stappen ondernomen moeten worden. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. Ja, zo aan het einde van de ronde heb ik niet zoveel extra opmerkingen, behalve nog ook onze zorg voor het voorziene tekort. Dat willen wij ook graag hier uitspreken. Over Avalex heb ik genoeg gezegd bij de behandeling van de kadernota. Maar ook hier staat weer dat er gecommuniceerd gaat worden, maar dat is nog niet gebeurd. Dus ik wil graag daar aandacht voor vragen bij de wethouder. Ik wil ook graag ingaan op het stuk dat staat bij Hui-ze Ivice. Wij vinden dat een verontrustend verhaal. Misschien heb ik het verkeerd begrepen bij de vorige toelichting, maar ik kreeg altijd de indruk dat het zo was georganiseerd dat de eigenaar was aangezegd om de nodige reparaties te doen. Ik zeg het maar even in eenvoudig Nederlands. En dat daar een termijn aan was gebonden en als hij dat niet deed de gemeente dat gaat doen, maar dat dat op de eigenaar verhaald zou worden. Nu lees ik dat dat helemaal niet op de eigenaar verhaald kan worden. Dan is mijn vraag, waarom doen wij dat dan. Een specifiek puntje voor deze behandeling. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik inventariseer even. Wij beginnen met de wethouder van Financiën. Ik heb vragen gehoord voor de wethouder strandzaken en ik heb een aantal vragen gehoord voor de wethouder Ivice en nog een ander punt. Maar dat hebt uzelf volgens mij ook allemaal gehoord. Dat klopt, heb ik de line-up goed? Prima. Dan is het woord aan de wethouder van Financiën.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. De hoofdvraag die is gesteld, is ook vorige keer aan de orde geweest toen wij helaas niet helemaal heel uitgebreid over dit punt hadden kunnen spreken. Namelijk, wij constateren nu dat er sprake is van ongeveer € 1 miljoen tekort en wat gaat het college nu doen? Dat is door een aantal gevraagd. En niet meer wat de commissie dus gaat doen. Het college monitort heel nauwgezet dat we binnen de budgetten blijven. Dat is eigenlijk de voortdurende taak ook, om te zorgen dat de budgetten niet worden overschreden. Maar, zoals wij ook in het antwoord op de schriftelijke vragen van mijnheer Weyn en ook van mijnheer Borm, hebben aangegeven vinden wij het op dit moment niet verstandig, om eigenlijke gedurende het jaar en zeker in zo'n onzeker jaar, het is een vrij fors tekort ten opzichte van voorgaande jaren, in zo'n situatie nu opeens met ander beleid te komen. Dat lijkt ons niet verstandig. Het is wel zo, en dan kom ik meteen bij het punt van mijnheer Weyn over actie. Wat natuurlijk wel speelt op dit moment, is de onzekerheid over de gemeentefinanciën op de langere termijn. Twee weken geleden is er een algemeen overleg geweest in de Tweede Kamer. Dat ging over het vergroten van de koek. Op de achtergrond speelt ook nog het dossier van de herijking, dus de verdeling van de bestaande middelen. Wij trekken op dit moment veel op in H10-verband. Vooral om die koek groter te maken en daar bespreken wij bijvoorbeeld ook zo'n brief, die nu vandaag is uitgegaan aan de VNG door Zoetermeer. Dus die steun ik.

De **voorzitter**: Voor de volgers. De H10 zijn de Haaglandengemeenten plus Voorschoten.

Wethouder **Schokker**: Ja dat klopt. Voorschoten is niet altijd aanwezig. Er is ook een H9-verband, moet ik heel eerlijk zeggen dan, om het heel goed te zeggen. Dit zijn eigenlijk de Haaglandengemeenten, zo moet het zijn. De Haaglandengemeenten, maar goed als ook andere gemeenten zich willen aansluiten, want bij heel veel gemeenten speelt natuurlijk dezelfde problematiek. Westland heeft zich ook een keer aangesloten. Maar in ieder geval wij onderschrijven dus van harte de oproep aan de minister om nu ja... Wij hebben aangegeven dat de situatie vrij ernstig is. Vorige week hebben wij het daar in de kadernota over gehad. Ik vind ook dat de Rijksbestuurder ook een verantwoordelijkheid heeft. Ik merk uit uw opmerkingen dat u dat onderschrijft. Dat zal het college ook overbrengen. Wij zijn al een hele tijd bezig met een intensieve lobby op dit gebied. Wij hebben ons aangesloten bijvoorbeeld... Het hangt er een beetje vanaf, zeker als het over de herverdeling gaat, dan hebben sommige gemeenten, de grotere gemeenten hebben misschien wel andere belangen dan wat kleinere gemeenten. Dan moet je ook wel even kijken in welke coalitie of bij welke groep ga je je nu precies aansluiten. Wij zullen u op de hoogte houden van hetgeen wij hier doen. Dan is denk ik nog even Avalex naar voren gekomen. Ik kan mevrouw Gout geruststellen. Vandaag in het college hebben wij een informatiebrief over de communicatie aangenomen. Die brief zal op zeer korte termijn naar u toekomen. Daar zit een heel uitgebreid communicatiepakket in, omdat het natuurlijk en dat is vorige week ook in de kadernota en vaker teruggekomen, van belang is om

het bewustzijn te vergroten om de scheiding te verbeteren. Vorig jaar zijn inderdaad bezuinigingen aangekondigd, zoals mijnheer Borm vraagt. Die staan hier ook opgesomd. Een deel van die bezuinigingen ging over papier. Dat is vertraagd. Daar zijn we nu hard mee bezig om dat alsnog voor elkaar te krijgen, want dat kan echt goedkoper. Dus wij doen er onze uiterste best voor om dat ook met de verenigingen te regelen. Dat is eigenlijk over die bezuiniging van Avalex de stand van zaken zeg maar. Het is vorig jaar aangegeven. Volgend jaar gaan wij natuurlijk weer kijken. Er is overigens geen echt directe link met de PMD, de afkeur. Dat zat niet in die bezuiniging verwerkt. Ik hoorde mijnheer Borm daaraan refereren. Het gaat nu goed met de PMD-aanlevering in de pilotwijken. Dat loopt goed. Wat minder goed loopt en dan praat je over een afkeur, en dat staat ook in de informatiebrief, van ongeveer 45% wat wij nu weten. Dat is te veel, dus daar moet wat aan gebeuren. Daar zitten wij bovenop. Of wij uiteindelijk minder kunnen gaan afnemen dat doen wij via de producten-dienstencatalogus. Daar wordt nu weer een nieuwe dienstverleningsovereenkomst voor afgesloten. Ik heb vorige week toegezegd aan uw fractievoorzitter dat wij met de begroting met een plan van aanpak zullen komen. Of in ieder geval dat is in het kader van de vraag van mijnheer Weyn, maar mijnheer Van Doeveren heeft daar ook naar gevraagd, om te kijken rondom de begroting wat er gaat gebeuren met Avalex. Dat is toen ook al uitputtend behandeld. De Paauw wil ik nog even op ingaan. Daar kan ik eigenlijk verwijzen naar de bijlage...

De **voorzitter**: Voordat wij overgaan naar De Paauw een nadere interruptie van mijnheer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. In de reactie van de wethouder hebben wij nog niet een reactie gehoord over de communicatiestoringen. Die werden samen met COVID-19 als oorzaak opgevoerd en niet als onderdeel van COVID-19. Dus graag horen wij daar een nadere duiding op.

De **voorzitter**: Wethouder.

De heer **Schokker**: Dank u wel voorzitter. U heeft helemaal gelijk. Communicatiestoringen, het staat er wat cryptisch misschien. Ik denk dat heel praktisch moet worden gedacht aan gesprekken tussen de gemeente Wassenaar en Avalex. Er zijn zes gemeenten die moeten worden bediend en elke gemeente heeft zo haar voorkeuren. Ik denk dat in dit geval daar sprake is geweest van een communicatiestoring en dat het daarom wat langer heeft geduurd dan gehoopt. Maar ook hiervoor is vandaag in het college een besluit genomen. Die ondergrondse containers worden zo spoedig mogelijk geplaatst. Dan De Paauw. In bijlage 2 staat eigenlijk precies aangegeven, de projectrenovatie buiten het gebouw, wat de redenen zijn voor het extra krediet van € 100.000,00 dat noodzakelijk is. Wij zullen, en dat is eigenlijk ook de gangbare praktijk bij projecten, dat heel goed monitoren. Daarom is het ook op tijd bekend geworden. Het zit inderdaad in incidentele materialen die zijn toegepast. Het gaat om zinken daken, die verkeerden in slechte staat. Het vervangen van dakbedekking is geconstateerd. Wat wijzigingen in de restauratiemethodiek. Het is gewoon toch wel een complex project. Ik denk dat dat, in ieder geval vanuit mij... Oh nee, de compensatie daar zou ik nog even over spreken. Daar heeft mijnheer Weyn ook nog even naar gevraagd. De toeristenbelasting. Ik heb vorige keer dat wij hier spraken dat genoemd. Wij krijgen nog € 461.000,00 van het Rijk terug. Dat is voor een deel compensatie voor de toeristenbelasting. Dat is berekend. U bent daar nog niet schriftelijk over geïnformeerd, dus ik hou daar even in die zin een slag om de arm. Überhaupt de berekeningen van het Gemeentefonds, dat zijn behoorlijk complexe berekeningen. Dat bedrag staat min of meer vast en dat komt ook nog uw kant op. In de najaarsnota wordt dat verwerkt. Het is in ieder geval drie maanden toeristenbelasting tot 1 juni 2020. De overige kosten, die er zijn gemaakt. Daar wachten wij, en dat is half juli, daar wachten wij nog op precieze guidance vanuit het Rijk. Iedereen zit hier klaar, zelfs in het komende reces, om dat geld te gaan verdelen. Want dat kan bijvoorbeeld zijn voor sportclubs of andere partijen die dat gewoon nodig hebben. Want dat geld is er natuurlijk niet voor niets. Daar kan mijnheer Weyn gerust op zijn dat wij daar druk mee bezig zijn.

De **voorzitter**: Mijnheer Weyn.

De heer **Weyn**: Dank u voorzitter. Het is een simpele aanvullende vraag. Als het tekort € 1 miljoen was en feitelijk € 270.000,00 voordeel uit de meicirculaire en € 460.000,00 toeristenbelasting, de tegemoetkoming die de wethouder net noemt. Betekent dit dat het tekort dat nu voorzien wordt, meer in de richting van € 300.000,00 gaat? Of ga ik dan te snel door de bocht?

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel. Ik word opgevoed door de mensen van Financiën, hier bij de gemeente. Die waarschuwen mij altijd om een beetje voorzichtig te zijn met dit soort berekeningen. Dat wil ik toch ook wel zijn. Ik denk dat de orde van grootte zal kloppen. Er gaat gewoon

€ 466.000,00 af en ook het bedrag uit de meicirculaire klopt, maar er zijn nu eenmaal gezette momenten, waarop wij de raad informeren. Ik wil u het goede nieuws wel even mededelen dat er een compensatie is. Maar er komt straks weer een septembercirculaire aan. Dan wil ik u gewoon even officieel daarover informeren. Zo zou ik het eigenlijk willen doen. Maar de orde van grootte, de richting is gewoon correct mijnheer Weyn.

De **voorzitter**: Mijnheer Weyn.

De heer **Weyn**: Een kleine laatste aanvulling dan. Het was niet zozeer dat ik u op die bedragen wil vastpinnen, maar het is inschatten hoe groot de zorgen over de € 1 miljoen moeten zijn. Dan zie ik op dit moment liever dat dit in de richting van € 300.000,00 gaat. Dan maak ik mij iets minder zorgen dan als het € 1 miljoen is.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter, als u het zo wilt uitleggen en ik zou mij verplaatsen in de positie van een raadslid en er op die manier naar kijken, dan heb ik daar wel begrip voor.

De **voorzitter**: Voordat ik naar de andere portefeuillehouders ga. Er is ook een amendement en een motie ingediend. U kunt die even bekijken en dan gaan wij eerst naar de andere wethouders toe en dan hoor ik graag daar de appreciatie vanuit het college. Ik heb nog één WODV-vraag gehoord. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dank u wel. Wij zullen hierbij toezeggen dat wij proberen deze week nog iets op papier te zetten over de adviseurs, de betaling. Ook zullen wij begin september, en dat wordt in overleg gedaan met het Presidium en uw griffie, een avond organiseren over opgevegericht werk. Dus dan kunt u daar ook nog nader over vragen. En wij gaan elke commissie bijpraten, natuurlijk, over de ontwikkelingen van de werkorganisatie. Voorzitter, dan ga ik door naar de vragen over jeugd. Wij zijn bevraagd door mijnheer Borm van de VVD over de knoppen, de financiële knoppen en niet de kwalitatieve knoppen. Daar hebben we inderdaad eerder ook over gesproken, zeker ook op aandragen van mijnheer Bloemendaal van D66, over de knoppen in de commissie Sociaal Domein. Wij zijn het kijken aan welke knoppen wij ook het beste kunnen draaien. Je kunt niet aan elke knop even hard draaien. Wij hebben toen gesproken over welke knoppen wij precies daarbij kunnen draaien. Ik wil het graag herhalen, maar dat is misschien niet helemaal op deze plaats. De tekorten op de jeugdzorg, heeft u aangegeven op vraag 10, mijnheer Borm, of dat sowieso uit de algemene reserve gaat. Het is zo dat wij op programma 6 kijken. Dat ziet u ook bij de jaarrekening. Wij kijken op programma 6 wat de uitkomsten zijn. Als op programma 6 een zodanig tekort komt dat wij dat niet uit de reserve Sociaal Domein kunnen halen want dat is de eerste pot waar wij uit halen. Zoals u vorige keer al hoorde, is die over een paar jaar bijna leeg. En als die leeg is, dan kunt u inderdaad hier besluiten om de reserve Sociaal Domein aan te vullen uit de algemene reserve, waardoor wij daar het tekort kunnen oplossen. Dus dat is de route die we daarbij lopen. Het inclusiebeleid van mijnheer Van Noort van PvdA. Of wij daar niet een bedrag voor moeten opnemen in de kadernota. Wij hebben denk ik, begin van het jaar daarover gesproken, toen wij bezig waren met de uitvoeringsplannen Sociaal Domein hebben wij dit een keer met u besproken, met al die werkgroepen. De uitvoeringsplannen Sociaal Domein zijn inmiddels klaar. Die zullen naar u toegestuurd worden. Ik denk dat het net na het reces wordt, want ze moeten even via het college en dat doen wij pas weer op 18 augustus 2020. Wij hebben ook aangegeven in een presentatie, samen met wethouder De Ridder, dat wij ten aanzien van de inclusieagenda nu al alles wat wij mee kunnen nemen in stukken, meenemen. Dus als wij een pand herzien, dan wordt het meteen inclusief gemaakt waar mogelijk. Het wordt altijd al meegenomen in elk stuk. Dus wat dat betreft gaan we ervan uit dat het in de bestaande middelen opgelost kan worden. Wij hebben aangegeven dat wij in Q1 volgend jaar de inclusieagenda gaan verichten, dus dan zullen wij nader met u over spreken. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dan kijk ik nu, want er zijn nog andere vragen. Of er weer even een wissel kan plaatsvinden. De wethouder strandzaken heeft daarna ook nog een vraag te beantwoorden. Wethouder De Paauw en Ivicke.

Wethouder **Wassenaar**: Dank u wel voorzitter. De vraag over De Paauw is al door college Schokker beantwoord. Blijft over de vraag van mijnheer Borm over Ivicke, de € 100.000,00. Ik snap het gevoel van onvrede dat iemand die de kosten veroorzaakt... Dat dat niet allemaal verhaalbaar is. Maar het is zo dat voor deze processen regels gelden, wettelijke regels. En er is ook een grote mate van jurisprudentie op dit punt gevormd. In grote lijnen komt het erop neer dat de kosten, die tot de organisatie van de gemeente behoren, in ieder geval tot de effectuering van de bestuursdwang voor eigen rekening zijn. En pas na effectuering van de bestuursdwang de feitelijke kosten van effectuering kunnen worden verhaald en ook nog sommige juridische kosten. U kunt ervan op aan

dat wij erop gespitst zijn om de kosten zoveel mogelijk te verhalen. Dat houden wij goed bij. Wij kunnen gewoon volgens de geldende regels niet alles verhalen. Als het gaat om de vraag van mevrouw Gout van D66. Wij kunnen wel kosten verhalen, maar niet alle kosten. Deze kosten die nu op korte termijn nodig zijn, hebben betrekking op juridische kosten die wij vanuit onze organisatie gewoon moeten maken. Voor zover het mogelijk is, nemen wij het mee in het verhaal.

De **voorzitter**: Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Voorzitter, dank u. Dank u voor het antwoord, maar mijn vraag ging niet zozeer over de juridische kosten, want dat snap ik. Maar in de beschrijving gaat ook over de opknapkosten, die gemaakt worden door de gemeente. En dat zou ook niet te verhalen zijn. Tenminste zo staat het in de tekst. Maar misschien heb ik dat verkeerd gelezen.

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Alle kosten, die de gemeente gaat maken om de instandhoudingswerkzaamheden uit te voeren kunnen worden verhaald.

De **voorzitter**: Sorry, mijnheer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Voorzitter. Inderdaad, in artikel 25, hoofdstuk 5.8 van het bestuursrecht, staat dat de toepassing van bestuursdwang geschiedt op kosten van de overtreder. Dus inderdaad, zodra wij het gaan toepassen, dan gaan alle kosten, dus alle ambtenarenminuten die worden gemaakt, elk hesje dat wordt gekocht, het gaat allemaal rechtstreeks in de rekening door. Maar zijn de kosten, die wij nu al maken niet ontzettend hoog want als het inderdaad gaat om € 100.000,00 aan voorbereidende kosten, dan vind ik dat wel heel erg veel.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Het is een uitgebreid en ingewikkeld proces, waarin verschillende wegen worden ingeslagen. Daar hebben wij ook wel over gecommuniceerd en daar bent u van op de hoogte. De ene actie roept een reactie op. Dat is een stapeling van processen en dat kost geld. Wij hebben niet alle deskundigheid in huis. Dit zijn de consequenties van het principiële besluit van Wassenaar om hier op te treden op de meest adequate manier. Ik denk ook dat wij daar consequent in moeten blijven. Tot die consequenties behoren ook de kosten, die wij voor een deel voor onze rekening moeten nemen.

De **voorzitter**: Mijnheer Paulides heeft ook een vervolgvraag op mijnheer Van Sloten.

De heer **Paulides**: Nee, eigenlijk op een vraag aan de wethouder. De wethouder zegt dat de kosten verhaald kunnen worden. Maar blijkbaar wordt er rekening mee gehouden dat zij niet binnen kunnen komen, want de provincie heeft een garantie afgegeven dat als de gemeente Wassenaar het geld niet krijgt dat de provincie het betaalt. Ik vind dat... Het is wel mooi voor de gemeente Wassenaar. Maar het is wel heel raar dat de provincie daar een borg voor geeft. Dat besteden wij liever aan ons raadhuis als dat aan de eigenaar van Ivicke betaald wordt. U zegt het kan verhaald worden. Waarom is dan die garantie nodig?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: De toezegging van de provincie betreft een subsidie aan de gemeente, voor de kosten bovenop het bedrag dat wij eerder met u gecommuniceerd hebben.

De heer **Paulides**: Laatste keer, maar dat hoeft dan toch niet, als het verhaald kan worden.

De **voorzitter**: Wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Wij weten nog niet wat wij gaan verhalen.

De **voorzitter**: Dan was er nog een vraag over strandzaken.

Wethouder **Klaver**: Dank u wel voorzitter. Mijnheer Everard, u heeft aangegeven dat u blij was te vernemen dat de strandpaviljoenhouders die zouden willen blijven staan, dit eenmalig zouden kunnen doen. Daar is het college ook heel erg blij mee. De ambtelijke organisatie is ook heel druk en betrokken geweest bij de discussies met het Hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat om dit voor

elkaar te krijgen. Uw vervolgvraag was, wat gaan wij in de toekomst doen. Ik wil u graag herinneren aan de discussie die wij in 2018 met elkaar hebben gehad naar aanleiding van het principeverzoek van de strandpaviljoens Sport en Raak voor het permanent blijven staan op het strand. Aan de hand van die discussie hebben wij een lijst opgesteld met alle zaken, waarvan wij belangrijk vinden dat die meegenomen worden bij een aanvraag voor een bouwvergunning. Die zijn ook alom bekend bij de paviljoenhouders. Een van de belangrijkste elementen daarvan is ook dat de paviljoenhouders met elkaar in overleg gaan en met elkaar aangeven wie, wat, wanneer wil doen qua permanente behuizing. Want er zitten allerlei haken en ogen en voorwaarden van het Hoogheemraadschap aan, om ervoor te zorgen dat onze waterbescherming en de duinverstuiving op een correcte manier verloopt. Dus de bal ligt nu echt bij de paviljoenhouders, om met elkaar om de tafel te gaan zitten, om met elkaar overeenstemming te bereiken wie, wat en wanneer zou willen gaan doen en dat zij dan komen met een aanvraag, met de informatie waarom wij gevraagd hebben.

De **voorzitter**: Mijnheer Everard.

De heer **Everard**: Voorzitter, dank u wel. Mijn vraag was toch even een iets ander teruggaan naar de behandeling in 2018. Mijn vraag was geheel en al gekoppeld aan de coronaproblematiek. Daar is nu de eerste stap door de regering en al die andere overheden gezet, dat in ieder geval de strandtenten een jaar mogen blijven staan. Alleen mogen zij niet... En ik weet niet wat dat dan met het water doet, als je dan ook gewoon open bent. Dat lijkt mij een beetje raar. Maar mijn vraag was met name, ik ben blij met dit eerste stapje, maar voor mij is dit niet genoeg. Dus wat gaan die ambtenaren nu de komende tijd nog doen. Wat gaat de gemeente Wassenaar doen, om hier deze dingen nog verder te verruimen. Dat is mijn vraag. Dus niet naar de toekomstige situatie in Wassenaar of ze al dan niet met elkaar opengaan, maar gewoon gekoppeld aan de coronasituatie.

De **voorzitter**: De wethouder en daarna nog een interruptie van mijnheer Hendrickx.

Wethouder **Klaver**: Ik zal proberen om te kijken of ik op deze manier uw vraag wel juist kan beantwoorden. Ook in eerste instantie was de aanvraag van de paviljoenhouders niet per se om open te blijven. Het belang zat erin dat zij niet moesten afbouwen en opbouwen. Want opengaan levert ook allerlei problemen op met betrekking tot verzekering. De vraag van Hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat om alles dicht te timmeren en bepaalde zaken op te bergen, heeft er alles mee te maken dat wij met een zware storm geen rondvliegende zaken willen. Het is nu even aan het overleg met de strandpaviljoenhouders wie wil blijven staan. Wij hebben in Wassenaar iets van een problematiek met de roulatie aan de rechterkant van het strand. Wij zijn in overleg met de paviljoenhouders om dat te doen. Ik hoop dat ik op die manier uw vraag heb beantwoord.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik heb inmiddels een antwoord gekregen op de vraag, die ik ook had. Dus daarmee komt mijn vraag te vervallen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Overigens voor de hele kortetermijnimpuls. Vanmiddag hebben wij met onze directe ondersteuning in een van de paviljoens een zomerlunch gehouden. Alle kleine beetjes helpen. Wij rouleren. Wij houden een keurig lijstje bij en dat doen wij heel netjes. Zou ik u ook aanraden, dan gaat u ook naar alle. Oké. Voordat ik naar de appreciatie van het amendement en de motie ga, was er nog een vraag in relatie tot COA en Duinrell. Dat gaat over mijn portefeuille. Een vraag van mijnheer Hendrickx. Nu ga ik even vragen, want mijnheer Boon is vanavond afwezig, of mijnheer Paulides het voorzitterschap even op zich zou willen nemen. Dat kunt u gewoon vanaf uw stoel doen.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Wie zou het woord kunnen voeren?

Burgemeester **De Lange**: Voorzitter, ik ga de vraag beantwoorden. Dank u wel. Mijnheer Hendrickx had nog een vraag over de opvang van Duinrell. Doordat nu ook zomeropvang plaatsvindt, betekent het dat die plekken niet verhuurd kunnen worden aan toeristen. Daarmee is er inkomstenderving en dat is toch eigenlijk jammer. Het college en, gelukkig heb ik daar ook brede steun gevoeld, de raad hebben een bewuste keuze gemaakt, om in deze bijzondere tijden van corona, ook de winteropvang te verlengen naar de zomeropvang. Dat betekent dat wij op dit moment voor de groep, die eigenlijk al deze hele winter er is, want deze groep verandert niet zo heel veel, ook opvang op Duinrell bieden voor om en nabij de 650 mensen. Daarin hebben wij ook geacteerd op de nadrukkelijke vraag van Duinrell, die zal ik maar zeggen heel blij waren. Hoe zit de verhouding? Duinrell verhuurt aan COA, maar er wordt altijd wel netjes in een overeenkomst gevraagd of de gemeente daar medewerking aan wil verlenen. Daarin hebben wij ook bewilligd voor deze keer,

maar wel met de uitdrukkelijke behoefte daarbij dat het planologisch ook op een nette manier wordt geregeld. Die procedure is voorgelegd. Ik heb overigens ook met de wijkvereniging contact gehad en met anderen, om nog nadere vragen die leefden te beantwoorden. Zou je nou als gemeente op dit moment dan ook gebruik moeten maken van het feit dat je zegt, ja maar Duinrell jij wilt wat voor het COA en moet ik nu in de onderhandelingspositie iets gaan vragen. A. vind ik dat je dat niet zou moeten doen en b. er is ook geen grondslag om dat te doen. Want dat zou namelijk betekenen dat overheidshandelen een 'voor wat, hoort wat'-situatie creëert, waarop je die toestemming zou kunnen doen. Daar is ook helemaal geen grondslag voor. Wij hebben daar ook geen heffingsgrond voor. Dat is ook de reden, waarom wij het ook niet hebben gevraagd. Plus wij doen dit ook vanuit het feit dat wij het belangrijk vinden om een bijdrage te leveren aan een groot nationaal probleem voor opvangplekken. En als mooie bijkomstigheid dat in ieder geval een van onze ondernemers in Wassenaar op deze manier voor het hele jaar een gegarandeerde inkomstenstroom heeft. Het goede nieuws is ook wel dat het kabinet de toeristenbelasting, in ieder geval voor het eerste deel van het halfjaar, gaat compenseren. Overigens de werkelijkheid is, want ik heb wel eens contact met Duinrell, dat de bezettingsgraad ook weer niet van dien aard is dat er mensen, zal ik maar zeggen, niet welkom zouden zijn, omdat er gewoon simpelweg veel minder toeristen zijn. Dus in die zin zorgt het in ieder geval wel voor inkomsten en daarmee ook voor werkgelegenheid in Wassenaar.

De **plv. voorzitter**: Dank voor de toelichting. Ik kijk even rond of er iemand is die hier nog op wil reageren. Mijnheer Hendrickx. Gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Er wordt hiermee natuurlijk een probleem van de opvang van vluchtelingen deels opgelost. Als je teruggaat in de historie is altijd wel nadrukkelijk aan de orde geweest dat het voor wat betreft Wassenaar inderdaad de winter zou betreffen. En daar wordt nu een uitzondering op gemaakt. Het gaat er bij mij niet in dat Duinrell niet meer verhuurd zou hebben, wanneer die capaciteit niet aan het COA was verhuurd. Dat betekent dus dat er gemiste inkomsten zijn en ook gemiste inkomsten bij de ondernemers. Dat vind ik jammer, dat vinden wij jammer en wij zijn het er eigenlijk ook niet helemaal mee eens. Maar daar maak je keuzes in en die keuzes zijn als zodanig gemaakt. Ten slotte wil ik toch opmerken dat het niet een 'voor wat, hoort wat' is. Wassenaar is een hele nadrukkelijke betrokken partij en verleent nadrukkelijk medewerking en maakt ook kosten aan de voorziening die hier gegeven wordt. Dat betekent dat als een van die dingen met zich meebrengt dat wij toeristenbelasting missen, dan is dat in mijn ogen als goed koopman, een onderdeel van gesprek tussen de drie partijen, COA, Duinrell en de gemeente. In dat opzicht vind ik het nadrukkelijk een gemiste kans dat dit niet is ingebracht, nadat het verzoek van Duinrell is binnengekomen, om een zomerrondopvang te doen. Het zij zo. Nu doe je daar verder niets meer aan. Ik hoop alleen dat een volgende keer wij iets koopmansachtiger hierover nadenken en verder kijken dan alleen maar de pure terbeschikkingstelling van opvangruimte. Dank u wel. Voor mij is dit nu voor dit jaar rond.

Burgemeester **De Lange**: Dank u wel met die afsluiting. Ik houd er ook altijd van om klare taal te spreken. Hier zit een burgemeester, oh...

De **plv. voorzitter**: Ik wilde u het woord geven, maar gaat uw gang.

Burgemeester **De Lange**: Voorzitter, dank u wel. Ja, daar zit de voorzitter nu, ja. Dank u wel. Ik heb uw opmerkingen gehoord. Ik denk dat het wel recht doet aan de situatie dat wij zoals wij hier zitten een overheid zijn en geen koopman. In die zin dat wij ook, zal ik maar zeggen, de mogelijkheden en regels die wij hebben, daar voeren wij langs. Dus in die zin vind ik het ook wel van belang om geen verwachtingen te scheppen. Ik heb wel kennisgenomen van uw stellingname en ben in ieder geval ook blij met het feit dat u voor deze tijd daarmee instemt. Het goede nieuws is wel dat het voor de activiteiten, die wij aan de extra ondersteuning doen gewoon een vergoeding krijgen van het COA. Daarmee worden ook allerlei vrijwilligersactiviteiten gefinancierd. Dat is een bedrag dat wij ook weer netjes aan u zullen verantwoorden in de financiële stukken over dit jaar. Dus het is ook niet zo dat de gemeente voor het geleverde werk helemaal niets krijgt.

De **plv. voorzitter**: Ik zie mijnheer Van Noort zwaaien, maar blijkbaar wilde hij niet het woord. U wilt het woord, alstublieft.

De heer **Borm**: Dank voorzitter, voor het woord. Ik kijk hem aan en dan richt ik mij nu tot de burgemeester, portefeuillehouder op dit onderwerp. Wij hebben aandachtig zitten luisteren en hebben u horen zeggen dat voor de dagjesmensen genoeg capaciteit is. Mijnheer Hendrickx heeft in zijn vraagstelling gesuggereerd dat de gemeente een aanzienlijk financieel verlies leidt aan toeristenbelasting, die niet wordt uitbetaald aan de mensen die er namens het COA zitten. En wanneer die-

zelfde huisjes verhuurd waren geweest aan toeristen, dit wel betaald was geweest aan de gemeente. Is het mogelijk om een uitspraak te doen over de omvang van de gedeerde toeristenbelasting en die tegenover de extra COA-bijdragen voor de gemeente te plaatsen, zodat wij in deze raad één helder getal hebben waar wij het over eens kunnen zijn wat hiervan de financiële impact is?

De **plv. voorzitter**: Dank u mijnheer Borm. Aan de portefeuillehouder het woord. Alstublieft.

Burgemeester **De Lange**: Dank u wel. Toeristenbelasting krijg je over ook de daadwerkelijk toerist die er is. En dat blijft natuurlijk altijd een educated guess, want dat weet je namelijk niet. Het gedeelte dat het COA op dit moment huurt van Duinrell is ongeveer 15% van het park. Dus het is eigenlijk ten opzichte van de totale capaciteit nog een beperkte hoeveelheid. Dus wat wij wel kunnen doen en dat wil ik met alle plezier doen, is inzichtelijk te maken wat voor vergoeding wij krijgen van het COA voor onze activiteiten die wij als gemeente doen. En in ieder geval een overzicht te maken van de inkomsten, die wij jaarlijks hebben aan toeristenbelasting van Duinrell. Maar je kunt dus niet een-op-een die verbintenissen leggen, omdat simpelweg niet valt te zeggen als die capaciteit er wel was geweest, dat daar op dit moment mensen hadden gezeten. Sterker nog Duinrell zit op dit moment niet in de bezetting, zoals het die normaal gehad zou hebben. Sterker nog, als het een normale zomer zou zijn geweest, ga ik er ook zomaar van uit dat Duinrell niet de keuze had gemaakt om akkoord te gaan met het COA. Sterker nog dat is ook wel eens gevraagd en daar heb ik ook het antwoord op gekregen dat dat het geval zou zijn.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel voor de beantwoording. Ik hoor dat mijnheer Hendrickx nog een vraag heeft. Wellicht is er na mijnheer Hendrickx nog iemand anders? Mijnheer Everard na u?

De heer **Hendrickx**: Dat is een ander onderwerp. Wij hebben het over de voorjaarsnota, dan moeten wij daarop terugkomen. Twee vragen nog. Eén is, als er dan gerekend gaat worden, dan ook de spend, die deze toeristen in Wassenaar zouden hebben gedaan, die door de ondernemers gemist wordt. De andere vraag is, betekent dit dat mensen, die nu langere tijd in Wassenaar zouden zitten dan ook ingeschreven moeten worden in de gemeente Wassenaar of is daar een speciale regeling waardoor dat niet hoeft? Wat zijn de consequenties van mensen, misschien zelfs een grotere groep mensen, die in Wassenaar ingeschreven gaan worden voor Wassenaar.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de portefeuillehouder.

Burgemeester **De Lange**: Dat is niet het geval. Na een halfjaar mag iemand inschrijven en dat is de reden waarom wij... Wij hebben namelijk conditionerende voorwaarden aan het COA gesteld voor medewerking aan de opvang. Daarin hebben wij afgesproken dat de mensen kunnen zich in principe na een halfjaar inschrijven, maar dat die inschrijving plaatsvindt bij de zogenaamde registratiestaat voor de burgerlijke stand in Budel. Dat vindt dus niet in Wassenaar plaats.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Everard.

De heer **Everard**: Voorzitter dank u wel. Ik vind het buitengewoon interessante bespiegelingen over die toeristenbelasting, maar één ding vergeten wij nu wel echt. Het was midden in de coronatijd en iedereen heeft ervoor gezorgd om zo min mogelijk verhuizingen te krijgen. Het was natuurlijk compleet onverantwoord geweest, om 600 mensen te verhuizen. Dat is denk ik wel heel erg van belang, om daar naar te blijven kijken.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Portefeuillehouder aan u het woord.

Burgemeester **De Lange**: Gesproken uit het hart. Ik ben dat met u eens.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Mijnheer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Ja, ook wij wensen om, nu wij het technische antwoord van de portefeuillehouder gehoord hebben. Gehoord ook de eerdere bespiegelingen in de raad, gelezen ook het stuk dat twee maanden terug in het Wassenaarse weekblad verschenen is, waarin met getallen gestrooid werd over dit onderwerp. In die context is dit besluit genomen. Wij ondersteunen dat besluit van harte. Wij begrijpen dat de ondernemer achter Duinrell die nooit zo ondertekend had, wanneer dit met zijn verwachtingen op dat moment niet een verstandig besluit was. Dus wij vinden dat de vraagstelling waar wij dit onderwerp en deze bespreking mee begonnen, erg suggestief is, dat wij als gemeente heel veel mislopen door deze keuze. Wij zijn blij dat de ondernemer hiermee wat extra inkomsten heeft kunnen ontvangen. Dat wij als gemeente onze flexibili-

teit hebben kunnen tonen naar een ondernemer in deze bijzonder moeilijke periode en willen daarmee ook een hart onder de riem steken. Dank voorzitter.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Ik denk dat wij zo het onderwerp hiermee kunnen afsluiten, maar ik geef nog één keer het woord aan de portefeuillehouder.

Burgemeester **De Lange**: Nee, ik heb verder niets op deze ronde toe te voegen.

De **plv. voorzitter**: Dan sluiten wij deze vragenronde bij dezen af.

De **voorzitter**: Dank u wel. Straks bij de rondvraag ligt er nog een vraag, dus dat komt straks helemaal goed. Dan pakken wij nog het amendement en de motie op. Sorry, mijnheer Weyn had nog een openstaande vraag.

De heer **Weyn**: Ik had één vraag die ik nog niet gesteld had. Ik weet niet of daar nog een mogelijkheid voor is. Het is een aanvulling op mijn schriftelijke vraag over anterieure overeenkomsten. Er werd gesproken van verplichtingen aangaan tot € 150.000,00, waarvoor € 50.000,00 dekking. De vraag was: zijn er dan verplichtingen aan de gevonden dekking. Het antwoord was voor circa € 100.000,00 is dekking gevonden binnen vacatureruimtes projectleiders en budgetruimte inhuur derden. Daar stond iets bovenop de beantwoording van de vraag voor de strategisch adviseurs, dat die vacatureruimte wordt gebruikt voor ziekte en vervanging en niet voor extra werkzaamheden. Dus als de wethouder een toelichting kan geven hoe het nu precies werkt met anterieure overeenkomsten, als wij toevallig deze budgetruimte wel voor een ander project hadden gebruikt, had dit dan niet gekund? Het antwoord was mij niet helemaal duidelijk. Dus daarom een kleine toelichting nog.

De **voorzitter**: Ik kijk vak C in, anterieure overeenkomsten en vacatureruimtes. De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. Dit gaat over dat de gemeente Wassenaar verplichtingen is aangegaan tot € 150.000,00. Voor die € 50.000,00 is een anterieure overeenkomst afgesloten. Dat is eigenlijk het antwoord, lijkt mij. Dat is een anterieure overeenkomst met de ANWB.

De heer **Weyn**: Dat kan ik ook lezen. Alleen als je zegt verplichtingen tot € 150.000,00 en een dekking van € 50.000,00, dan heb je dus voor € 100.000,00 geen dekking. Dan wordt gezegd 'dat vinden wij in de vacatureruimte projectleiders'. Dus als ik dan specifiek vraag, stel dat die vacatureruimte voor een ander project was gebruikt, dan hadden wij dit dus niet kunnen doen. En daarboven dus, bij de strategisch adviseurs werd gezegd, wij gebruiken het bij ziektevervanging of kosten extra inhuur en niet voor extra werkzaamheden. Het was mij gewoon niet duidelijk hoe het nu precies zat.

De **voorzitter**: Tien voor twaalf schakelen wij nu een hulplijn in. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Dank u wel voorzitter. Bij anterieure overeenkomsten worden de kosten verhaald, de extra kosten boven wat je op onze leges kunt verhalen. Dus dat zijn bij aanvang niet-voorzienbare werkzaamheden, waar wij extra tijd en aandacht voor nodig hebben. In de situatie, zoals die nu in de begroting is voorgesteld, wordt er eigenlijk een voorschot aan de raad gevraagd om daar al kosten voor te gaan maken, zolang die anterieure overeenkomsten nog niet zijn afgesloten. Die € 100.000,00 staat volgens mij plus-min in het verhaal. Die wordt via anterieure overeenkomsten teruggehaald. Wij moeten voorinvesteren, voordat die overeenkomst getekend is en we het bedrag binnen hebben. Dan moeten wij uren en kosten gaan maken, die nu niet gedekt zijn in de begroting. Dat is eigenlijk het verhaal. Het is een soort noodmaatregel, om het zo maar te zeggen.

De **voorzitter**: Mijnheer Weyn.

De heer **Weyn**: Je gaat verplichtingen aan tot € 150.000,00, waar je dus nu kennelijk in dit geval een € 100.000,00 extra voor nodig hebt. Dus dan is dat plaatje bij de ANWB rond. Maar dan wordt er ook gezegd, die € 100.000,00 is nodig om toekomstige initiatieven te financieren. Dus dat zou dan een soort potje zijn dat mocht zich dit weer voordoen. Dat was ook een stuk van mijn verwarring. Je hebt dus die € 100.000,00 of nodig om dat verschil aan te passen tussen die € 150.000,00 en die € 50.000,00 die je nog niet gedekt had, of je gebruikt het als een voorziening voor de toekomst, om achter de hand te hebben als je weer tekorten hebt. Het is een van de twee, volgens mij. Ik lees, of de zin klopt niet helemaal, verplichtingen tot € 150.000,00 dat staat vast. Dus je bent een verplichting aangegaan, zonder dat je een dekking hebt. Maar goed, het is in kleine termen, maar ik was geïnteresseerd hoe dat werkt met anterieure overeenkomsten.

De **voorzitter**: Oké dat was nog een nadere opmerking. Dan komen wij nu... Nee er was nog een vraag. Wij zitten nog in de eerste termijn, want wij hebben nu nog een appreciatie te gaan over het ingediende amendement en de motie.

Mijnheer **Van Noort**: Ik heb nog een vraag voor de tweede termijn.

De **voorzitter**: Dan ga ik even inventariseren of daar de behoefte aan is, met dien verstande dat ik wel proef dat er best heel veel gevraagd is en beantwoord is. Maar dat ga ik zo bij u na. Het is nu aan de wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. Dan komen we bij de motie van DLW. Die motie gaat over de sporthal. Ik heb al eerder aangegeven dat het budget voor de sporthal in de Begroting 2020 is aangekondigd. In de Begroting 2021, die hopelijk door de raad zal worden vastgesteld, wordt het vrijgegeven. Vooruitlopend wordt er met de voorjaarsnota al een budget beschikbaar gesteld. Ergo, dat is goed. Deze motie wil ik, moet ik helaas ontraden. Hij is overbodig. Dan het amendement van DLW ligt eigenlijk een beetje in lijn met het amendement dat wij hebben gezien bij de jaarrekening. Ik moet ook in dezelfde geest als ik daar zojuist over heb gesproken deze ook beantwoorden. Het gaat eigenlijk over dezelfde systematiek die ik nu een aantal keer heb toegevoegd. Ook dit amendement moet ik ontraden. Ik wil nog wel één korte toelichting geven op de vraag van mijnheer Weyn. Namelijk over de toeristenbelasting. Mijnheer Weyn vroeg namelijk of je dat saldo, die € 461.000,00 die wij nu krijgen, zo mocht verrekenen. Zojuist realiseerde ik mij dat in dit saldo van de voorjaarsnota natuurlijk nog niet de gedeelde inkomsten van de toeristenbelasting zitten. Dus nog een reden om daar extra voorzichtig mee te zijn. Dat wilde ik voor de volledigheid nog even opmerken.

De **voorzitter**: Nog een vraag, interruptie van mijnheer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik begrijp het afraden van het amendement en de motie. Maar mijnheer Weyn heeft een mooie opmerking gemaakt over verplichtingen aangaan zonder dekking. Dus ik denk in ieder geval dat ik steun vanuit Lokaal Wassenaar! krijg. De wethouder heeft daar geen antwoord op gegeven, over het aangaan van verplichtingen zonder dekking. Dat is hier ter sprake. € 23 miljoen aan verplichtingen gaan wij aan en wij hebben helemaal geen dekking. Dan kan er wel een verhaal verteld worden, van ja dat komt een keer terug. Nee, die begroting en die jaarrekening, alles moet duidelijk en begrijpelijk zijn en dat is het op deze manier niet. Maar ik begrijp dat ook wel, want dan heeft u een probleem.

De **voorzitter**: Heeft u nog behoefte aan een reactie daarop wethouder?

Wethouder **Wassenaar**: Volgens mij staat in de antwoorden op vraag 1 dat er dekking is gevonden in de budgetten voor de projectleiders. Binnen het programma heeft het college de bevoegdheid om te schuiven en voor dit moment is die dekking er. In antwoord 3 staat dat die € 100.000,00 structureel nodig is om dat niet meer te laten plaatsvinden, om die voorfinanciering te kunnen en die terug te halen in die anterieure overeenkomsten. Zo is het cirkeltje weer rond. Dus het was een tijdelijke dekking via de budgethouders. Daar is het college toe gerechtigd, want dat is binnen het programma. Maar ja, wij willen daar wel een oplossing voor hebben. Dus wij willen voorfinancieren, voordat die anterieure overeenkomst wordt gesloten. Dat is het verhaal.

De **voorzitter**: Ja?

Wethouder **Schokker**: Voorzitter, even kort. In het algemeen er worden per definitie geen verplichtingen aangegaan zonder dekking. In de jaarrekening heeft de accountant daar ook naar gekeken, dus dat is gebeurd. Als er verplichtingen worden aangegeven, dan wordt dat door de raad beschikbaar gesteld. Dat is de systematiek, waar wij van uitgaan. Dit tot slot.

De **voorzitter**: Mag ik concluderen dat er in deze termijn veel gewisseld is en mag ik ook concluderen dat u het akkoord vindt om over te gaan tot besluitvorming. Dat is het geval? Nog één nabrander van mijnheer Van Noort. Dan geef ik u daar de gelegenheid toe.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. In de eerste plaats, college bedankt voor de uitvoerige beantwoording. Zeker de toezegging van de inclusieagenda in het eerste kwartaal van volgend jaar, die pakken wij vast. Ik heb dit namelijk in de langetermijnagenda nog niet zien staan, dus vandaar. Ik zie nog wel meer niet staan, want wethouder Schokker gaf een antwoord op die € 100.000,00 voor De Paauw voor allerlei dakbedekkingen en dergelijke, wat allemaal extra was.

Ik kan dat niet terugvinden in deze stukken. Ik heb wel de bijlagen erbij gepakt, maar er staat gewoon dat er door de slechte weersomstandigheden vertraging is opgelopen en blablabla. Ik vind eigenlijk niet dat je zo'n project als de restauratie van De Paauw, dat wij in een apart raadsbesluit hebben geaccordeerd, om dan later in een voorjaarsnota nog stiekem die € 100.000,00 te prop-pen, van dat kan dan daar mooi en dan praat er niemand over. Ik heb ook aangegeven, u had ook een post onvoorzien, die schijnt ook op te zijn en u hebt nog € 100.000,00 extra nodig. Ik vind dat wij gewoon recht hebben dat dat gespecificeerd uitgelegd wordt. Ik zou voorstellen, trek het nu uit de voorjaarsnota weg en kom daar met een apart voorstel op. Dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Schokker.

Wethouder **Schokker**: Ja voorzitter, dank u wel. Mijn computer doet wat lastig, maar het staat in de bijlage 2, en dan zeg ik uit mijn hoofd bij 0.4. Daar staat het echt toegelicht mijnheer Van Noort. Want daar heb ik het net ook uit voorgelezen. Dus het hele stuk van de vorige nota, bijlage twee, 0.4.

De heer **Van Noort**: Ik blijf bij mijn argument dat dit soort stukken gewoon apart behandeld moet worden, in plaats van dit in de voorjaarsnota te proppen.

De **voorzitter**: Oké, dan nemen wij kennis van die stellingname. Dan gaan wij over richting de besluitvorming. Allereerst hebben wij een amendement liggen. Een amendement van DLW over de Voorjaarsnota 2020.

Amendement over Voorjaarsnota 2020 Ingediend door DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 14 juli 2020;
gehoord de beraadslagingen;

constaterende dat:

- er in de Kadernota 2020 en de Begroting 2020 veel impliciete besluiten zijn genoemd;
- het budgetrecht bij de raad ligt;

overwegende dat:

- deze besluiten niet terug te vinden zijn in de Jaarrekening 2019, de Kadernota 2021-2024 en de Voorjaarsnota 2020;
- duidelijk moet zijn welke verplichtingen de raad is aangegaan;
- er feitelijk een duidelijke onderbouwing ontbreekt maar dat in de meerjarenraming wel kapitaalslasten worden opgenomen;
- in de Kadernota 2020 werd gesteld dat vanaf 2020 de voor bijna € 23 miljoen investeringen in uitvoering worden genomen;

is van oordeel dat:

- begrotingen en jaarrekeningen duidelijk en begrijpelijk moeten zijn;
- in deze begroting (en dan nog slechts ten dele) de financiële gevolgen van de voorgenomen investeringen verwerkt zijn maar dat nauwelijks duidelijk wordt wat er voor gedaan wordt;
- het budgetrecht van de raad onvoldoende duidelijk ingevuld wordt;

besluit:

1. als beslispoint 2 het volgende in te voegen en daarbij de oorspronkelijke beslispointen te her-nummeren;
 2. te besluiten over de volgende reserves:
 - a. aan de bestemmingsreserve Restauratie De Paauw toe te voegen € 11.700.000,00;
 - b. aan de bestemmingsreserve Openbare Ruimte toe te voegen:
 - uitvoering Beeldkwaliteitsplan € 2.315.000,00;
 - vervanging bruggen € 35.000,00;
 - vervanging Hofcampbrug € 650.000,00;
 - openbare verlichting (OVL) Kabelnet € 450.000,00;
 - verduurzaming vastgoed € 250.000,00;
 - vervanging van wegen € 3.000.000,00;
 - vervanging beschoeiingen waterbouwkundige werken € 35.000,00;
 - c. aan de bestemmingsreserve Groene Zone toe te voegen Groene Zone Wassenaar € 8.750.000,00;
2. aan het (hernummerde) beslispoint 3 toe te voegen:

- g. een bedrag van € 100.000,00 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Openbare Ruimte voor de renovatiewerkzaamheden buitenzijde De Paauw;
 - h. een bedrag van € 732.000,00 exclusief (ofwel € 885.720,00 inclusief) btw te onttrekken aan de bestemmingsreserve Sporthal voor de versnelling van de realisatie van de multifunctionele sporthal Dr. Mansveltkade;
 - i. een bedrag van € 20.000,00 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Openbare Ruimte voor de Revitalisering van de Wassenaarse Slag (fietsparkeren);
 - j. een bedrag van in totaal € 313.500,00 aan de bestemmingsreserve Tractie voor (vervangings)investeringslasten voor een drietal tractievoertuigen vrij te laten vallen;
 - k. een bedrag van € 75.000,00 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Openbare Ruimte voor de realisatie van een openbare toiletvoorziening in het centrum;
3. het (hernummerde) beslispunt 4 komt te vervallen;
4. het college opdracht te geven bovengenoemde beslispunten op correcte wijze te verwerken in de begrotingswijziging."

De **voorzitter**: Wie is voor dit amendement? Dat is mijnheer Paulides. Hiermee heeft u het amendement verworpen.

Dan gaan wij naar het raadsbesluit en dat is een heel lang besluit dat er in ieder geval op neerkomt onder beslispunt 1, de op de Voorjaarsnota 2020 betrekking hebbende wijziging van de Program-mabegroting 2020 en de meerjarenramingen voor 2021-2023 vast te stellen, en onder de punten 2 en 3 verder. Wie is voor dit raadsbesluit? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, fractie Mulder, het CDA, GroenLinks en D66. En hiermee is het aangenomen.

Dan gaan wij naar de motie. Een motie ingediend door DLW. Een motie Versnelling realisatie sport-hal.

Motie over versnelling realisatie sporthal Ingediend door DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 14 juli 2020;
gehoord de beraadslagingen;

constaterende dat:

- het college de realisatie van de sporthal wil versnellen;
- er in de Kadernota 2020 voor de versnelling van de realisatie van de multifunctionele sporthal Dr. Mansveltkade een investeringsdeel van € 732.000,00 exclusief (ofwel € 885.720,00 inclu-sief) btw naar voren gehaald wordt;

overwegende dat:

- dat bedrag in 2020 beschikbaar gesteld moet worden als dekkingskrediet (van de in totaal benodig-de € 7.400.000,00);
- er geen bestemmingsreserve voor is ingesteld;

draagt het college op:

- om eerst een bestemmingsreserve in te laten stellen door de raad voordat uitgaven ten behoeve van een project worden gedaan;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Wie is voor deze motie? Dat is de fractie DLW en hiermee is de motie verworpen.

9. Verordening afvoer hemel- en grondwater gemeente Wassenaar 2020

De **voorzitter**: Dan gaan wij naar agendapunt 9, Verordening afvoer hemel- en grondwater van de gemeente Wassenaar 2020. Ik inventariseer, want ik kan mij voorstellen dat hier niet elke fractie over wil spreken. Dat klopt. Ik zie in ieder geval mijnheer Hendrickx. Ik zie mijnheer Borm. Ik zie mijnheer Paulides. Ik zie mijnheer Bloemendaal en mijnheer Beerepoot van het CDA. Vijf sprekers, dat klopt, u voelt zich niet tekortgedaan? Heel goed. Mijnheer Hendrickx aan u.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Wij zijn toch enigszins verward door dit voorstel en wij maken ons ook wel wat zorgen erover want er wordt bijna klakkeloos een voorstel uit de regio overgenomen. Je moet je afvragen of dit een goed voorstel is voor Wassenaar. Dat ga ik nu voor-rekenen. Ik zal het zo simpel mogelijk houden. Wassenaar exclusief duinen is 20 km². Wassenaar heeft 60 kilometer weg met een breedte van 10 meter gemiddeld. Give or take something. Dat betekent dat wij 0,6 km² weg hebben. Wassenaar heeft 12.000 woningen met een totaal dakop-

pervlak van ook 0,6 km², 50 meter per woning. Je kunt over de getallen wat gaan discussiëren, maar dit is de orde van grootte. Dat betekent dus dat we 1,2 km² harde bedekking hebben op 60 kilometer. Dat is dus zegge, en dan heb ik stoepen meegerekend en dat soort dingen, parkeerplaatsen, ik hoor daar wat suggesties, maar grofweg komt het hierop neer. Dat wil dus zeggen dat maximaal 6% van Wassenaar een harde bedekking heeft, die nu nog met het riool wordt afgevoerd. In steden is dat anders, maar Wassenaar is een zeer groene gemeente en heeft veel minder last van opvangen water via daken en wegen. Het probleem van Wassenaar zal zijn dat 60 liter per vierkante meter, dat is 6 centimeter regenval, door de bodem niet geabsorbeerd zal worden waardoor er schade zal gaan ontstaan, anders dan gesuggereerd werd in de behandeling in de commissie hiervan, in kelders door instroming. En niet door het water dat onvoldoende van harde oppervlakken naar het riool kan wegstromen. Even vasthouden, 20 km², 0,6 voor wegen en 0,6 voor woningen. Afvoer van hemelwater via de wegen zal allemaal via het riool gaan zonder berging, anders dan eventueel in een rioolsysteem. Blijft over 0,6 km² daken. Tussen nu en 2050 worden in Wassenaar 2000 nieuwe woningen gebouwd, plus of min een paar. Die 2000 nieuwe woningen hebben 0,1 km² dakoppervlak dat bij berging moet worden ingebouwd. Dat wil zeggen dat in 2050 8,3% van het harde oppervlak, waarop het hemelwater neerkomt, in bergingsfaciliteiten zal terechtkomen, 8,3%. Dat zet geen zoden aan de dijk. Ofwel 60 liter per vierkante meter op verhard oppervlak is in Wassenaar 72.000 m³, die afgevoerd moeten worden. Met deze verordening zal dit verminderen tot 66.000 m³, dus van 72.000 m³ naar 66.000 m³ door een investering in berging. Dat zal nooit voldoende zijn, als het echt een probleem is. De kosten van die 0,1 km² dakoppervlak te vertalen in berging, bedragen € 11 miljoen. Dus dat wil zeggen dat voor 100.000 m² dakoppervlak eigenaren en met name ook de woningcorporaties € 11 miljoen moeten investeren, voor uiteindelijk 8,3% berging voor de totale te bergen hoeveelheid water. Twee dingen, één is: je lost hier het probleem niet op en twee: er moet gigantisch geïnvesteerd worden door eigenaren van panden die nieuw te bouwen zijn. Dan praat je ook nog altijd maar over een zesde van de panden, die daaronder terechtkomen. Je kunt het IHP alvast gaan bijstellen, want het dakoppervlak dat daar gebouwd wordt, zal enige tonnen kosten. U kunt zich voorstellen dat wij dit een ondoordacht voorstel vinden. Er is niet aan gerekend. Als je goed doorrekent wat de consequenties ervan zijn in termen van euro's voor Wassenaarders en wat je daadwerkelijk oplost aan het probleem, dan denk ik dat je dit voorstel toch even opnieuw moet doorrekenen, voordat je het hier aanneemt want dan zit je eraan vast en dat betekent dat mensen die nu gaan bouwen ongeveer € 110,00 per vierkante meter dakoppervlak aan berging kunnen gaan besteden en in een periode van dertig jaar daar geen enkel probleem mee oplossen. Dat was mijn bijdrage, dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. We zijn een beetje in de war van de vragen, die zojuist met heel veel getallen geïntroduceerd zijn. Wij hebben het stuk gelezen en in de commissie behandeld. Wij denken eigenlijk dat het heel helder is. Het probleem is klimaatverandering, waardoor wij meer extreme hoosbuien krijgen. Waarom is dat een probleem? Omdat het riool dit niet aankan, heel simpel. Het is extreem kostbaar om het riool te verbreden. Wat is de oplossing die voorgesteld wordt? Wij gaan nu bij ver- en nieuwbouw op eigen terrein het hemelwater verplicht afvangen en ervoor zorgen dat wij binnen vijf dagen opnieuw klaar zijn voor een nieuwe hoosbui. Er staat ook in een routekaart dat wij binnenkort ook bij bestaande bouw dit soort maatregelen of andersoortige maatregelen zullen gaan behandelen. Waarom is dit een oplossing? Omdat het een te groot beslag op die riolering bij extreme buien tegengaat. Dan nu onze vraag. In de appreciatie van het gesprek met de woningbouwvereniging wordt een voorbeeld gegeven, met vier foto's. De hele indruk, die achtergelaten wordt in die appreciatie en in de beantwoording van de vragen van de commissie, is dat het helemaal niet kostbaar hoeft te zijn. Dat het zo wel even geregeld is en dat je voor een paar tientjes of een paar honderdjes helemaal klaar bent. Wij hebben alleen de indruk, als wij gewoon lezen wat er in de verordening staat dat de in het voorbeeld aangegeven goedkope, makkelijk voorhanden zijnde oplossingen, helemaal niet voldoen aan artikel 4, lid 4, dat die zo ontworpen en in stand gehouden wordt, dat deze binnen vijf dagen weer volledig beschikbaar is. Graag horen wij van het college in reactie of het inderdaad zo is dat wat aan ons is medegedeeld als zijnde een makkelijk en uitvoerbaar voorbeeld, voldoet aan waar wij vanavond over gevraagd worden te besluiten. Indien dat niet het geval is, gaan wij hier in de tweede termijn nog meer over vragen. En als dat wel het geval is, dan vinden wij het een prima voorstel. Dank u.

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dank u wel. Ik had enige hoop gevestigd op de gedachte dat mijnheer Borm zou hebben doorgerekend wat hier aan de hand is en wat hier voorgesteld wordt. Ik heb inderdaad een aantal getallen genoemd. Ik heb ze langzaam uitgesproken en ik heb ze in alle rust uitgesproken. Ik heb een paar duidelijke dingen neergezet. Mijn vraag aan mijnheer Borm is, kunt

u volgen dat de kosten voor... Nee, ik moet het anders stellen, het is niet aardig om het zo te doen. Kunt u zich voorstellen dat de kosten voor 2000 woningen € 11 miljoen bedragen en dat de berging dan 8,3% is. Ik zit een beetje met het probleem voorzitter, dat als je dit gaat doorrekenen, dan kom je toch tot een voorstelling van zaken, die heel lastig is. Ik zit hier niet om een, met name niet om een politieke kwestie uit te fietsen, maar het is bijna een technische kwestie om te weten wat hier daadwerkelijk speelt. Namelijk hoeveel kosten moeten particulieren en corporaties maken om die berging te voorzien, die het gevolg zal zijn van deze verordening. Het kan best zijn dat ik het fout heb, maar ik vrees dat ik het niet fout heb. Maar als je er ja tegen zegt en ik pleit ook niet voor een politiek ja of een politiek nee. Ik pleit ervoor om dit heel goed door te rekenen. Mijn vraag aan mijnheer Borm, die stel ik dan nog een keer. Kunt u zich voorstellen dat 2000 woningen, dat dat € 11 miljoen kost in de eerste plaats en dat je er uiteindelijk 8,3% berging van de totale hoeveelheid water van 60 liter per vierkante meter mee opvangt.

De **voorzitter**: Mijnheer Borm.

De heer **Borm**: Dank voor deze vraag die langer was dan mijn inbreng. Het korte antwoord is dat wij ons, net als mijnheer Hendrickx, zorgen maken over de kosten. Wij hebben onze inbreng samengevat met één vraag aan de hand van één voorbeeld. Er wordt namelijk een beeld geschetst dat het heel goedkoop en makkelijk te regelen is. Onze vraag was klopt dat beeld wel. Want wij lezen toch iets dat wat anders lijkt aan te wijzen. Wij hebben aangegeven in de tweede termijn, afhankelijk van de reactie van het college in de eerste termijn, al dan niet met vervolgvragen te komen. Ik denk dat het antwoord is, het beeld dat geschetst wordt klopt. Dan denken wij dat de berekeningen van mijnheer Hendrickx onjuist zijn. En als het beeld niet klopt, dan maken wij ons ook wel zorgen over wat er als raadsbesluit voorligt.

De **voorzitter**: Ik zit toch even te zoeken, want ik krijg zo langzamerhand het gevoel dat ik bij een commissie zit. Dit agendapunt is doorgeleid naar de raad, omdat het voldragen was om bij de raad naar besluitvorming te kunnen. Als u van mening bent dat dat niet het geval is, want ik zit ook wel met de rest van de agenda en wat wij vandaag allemaal nog te bespreken hebben met elkaar, en anders zien wij elkaar morgenavond weder, dus ik zit wel te zoeken naar, bent u nu van mening dat u nog een diepgaande technische discussie wilt. Ik hoor dan ook wel even graag, krijg ik graag het advies van het college wat er misgaat op het moment dat wij dit besluit in september nemen. En of een commissieronde dan op zijn plek is. Maar als andere fracties zeggen 'nee hoor, wij waren helemaal klaar voor besluitvorming, waar heeft u het over', dan hoor ik dat ook graag. Dus ik ga toch even toetsen bij u of u wel van mening bent dat u niet nog heel veel technische vragen heeft en dat u eigenlijk vanavond gewoon een besluit had willen nemen. Ik kijk even de kring rond. Was u klaar voor besluitvorming? Ik kijk even naar mijnheer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Wij hebben dit in de commissie uitgebreid besproken volgens mij. Er is toen één ding nog gevraagd, deze toezegging is gedaan en dat is gekomen. Dat was het gesprek met de woningbouwvereniging. Wat mij betreft is het voldoende besproken.

De **voorzitter**: Oké als dit het gevoel is. Dank u wel voor uw heldere inbreng en ik zie nu ook de reacties daarop. Dan gaan wij gewoon nog door, maar zullen wij dan wel even kijken dat wij snel naar de hoofdlijnen toe kunnen. Mijnheer Borm had een vraag. Die was klaar volgens mij met zijn bijdrage. Dan gaan wij nu naar mijnheer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ja, het is noodzakelijk dat er wat gaat gebeuren, maar desondanks hebben wij toch wat problemen ermee. 60 liter per vierkante meter vinden wij erg veel. Grote projecten worden onhaalbaar. Sociale woningbouw komt helemaal in de knel door die extra kosten. Uit dakgoten komt niet alleen zink. Daar komen ook allerlei andere viezigheiden mee en dat komt in de bodem en uiteindelijk in het grondwater. Dat is een probleem dat wij hebben met dit voorstel. Wij gaan desondanks wel voorstemmen. Wat wij wel missen, is bij vervanging van de riolering, en dat wordt ook gesteld in dat Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, daar wordt niks gezegd over grotere rioleringen. Ik zou er toch op aan willen dringen dat indien wij de riolering vervangen, ook die rioleringen groter gemaakt worden dan ze nu zijn want niet alles kunnen wij opvangen met deze maatregel. Dus wij zijn er wel voor, maar graag aandacht voor dat Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, dat daar toch wel een aanpassing in moet komen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Dank u voor het woord voorzitter. Wij hebben het er in de commissie over gehad. Wij hebben het er in de commissie met name ook over gehad hoe het nu kan zijn dat ze bij de woningcorporaties zo in het behang zaten. Ik heb de terugkoppeling van de wethouder gelezen

op het scherm. Ik ben nog niet helemaal gerust of die angst en zorgen, die zij in hun brief geuit hebben, of die in het goede gesprek dat de wethouder ongetwijfeld gehad heeft met de beide corporaties zijn weggenomen. Dus ik zou graag daar een meer uitgebreid antwoord van hem op dit punt willen hebben. Dan ten aanzien van de beleidssystematiek. Deze raad heeft in zijn volle verstand op 16 april vorig jaar het Integraal Waterketenplan aangenomen. Wij hebben daarbij afgesproken dat het als aanvulling op het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan een functie zou hebben als losse module, in samenspraak met alle andere gemeenten waar wij dat mee doen. Dan blijft bij mij alleen de vraag hangen, als nu dat Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan dan loopt tot 2021 en de module hebben wij aangenomen, hoe matcht dat dan met elkaar. Ik hoor mijnheer Paulides dat eigenlijk ook wel zeggen. Dat is dus mijn tweede vraag. Moeten wij niet ons beleid helderder formuleren. Want als wij dan in de burgerparticipatieparagraaf en in de communicatieparagraaf van vorig jaar hebben gezegd dat wij ons stinkende best gaan doen om al deze problematiek zo duidelijk mogelijk te delen met de inwoners, dan is dat in dit traject niet helemaal uit de verf gekomen. Want in ieder geval staat er nu bij de burgerparticipatie en communicatieparagraaf dat je met niemand hoeft te praten, omdat het om een kale wand gaat waar nog niemand zit. Dat is feitelijk natuurlijk wel zo. Het geeft wel aan dat wij met dit dossier als gemeente in ons maag zitten. En dat blijkt ook wel uit het hoge tempo waarin het ons bereikt heeft. Desalniettemin het klimaat verandert, er zullen kosten gemaakt moeten worden. Die prijs moeten wij gaan betalen. Het hangt alleen van de antwoorden af van de wethouder, of wij vinden dat die op deze manier betaald moeten worden. De concrete vragen blijven dus, gaat u uw leven nu beteren door met het opzetten van verordeningen, wat onze wettelijke taak is, in het voortraject mensen beter en langer mee te nemen. Dat is dus mijn bijdrage.

De **voorzitter**: Tenslotte mijnheer Beerepoot.

De heer **Beerepoot**: Dank u voorzitter. Grote hoosbuien is het nieuwe normaal in Nederland. Dat vergt ingrijpende besluiten. Daarom moeten wij serieus kijken naar deze kwestie. Ik ben ook wel benieuwd naar de antwoorden van de wethouder op de vragen van de VVD over de kosten. Want dat blijft een zorg. Wij moeten deze kosten wel maken en dat moeten wij met z'n allen doen. Dank u.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. Dank ook voor de vragen en rekenexercities. Ik kom zo terug op de rekenexercities van mijnheer Hendrickx. Ik begin met de vraag van de VVD, namelijk zijn die kosten beperkt. Ja, die kosten zijn beperkt. Dat wil zeggen, die zijn gewoon beperkt. Er moet natuurlijk per situatie worden gekeken. En dan kom ik meteen terug bij het gesprek dat wij met de woningcorporaties hebben gehad. Mijnheer Bloemendaal vraagt ook om een nadere toelichting bij die appreciatie. Daar zit ook een zorg toch wel over die kosten. Daarvan zeggen wij eigenlijk ook vanuit de gemeente, ja het is belangrijk dat wij een stap zetten, maar het moet natuurlijk wel redelijk en billijk zijn. Dus laten wij dit nu in goed overleg met elkaar, laten wij gewoon het gesprek met elkaar hebben hierover, om te kijken wat er nodig is. Er zit ook in de verordening in artikel 4, lid 5, en in artikel 5 heb je ook een vrijstelling, maar in artikel 4, lid 5 een mogelijkheid bij bevoegd gezag om eventueel, op het moment dat het niet redelijk of billijk is... Dus als de kosten echt de pan uit mochten rijzen, dat je daar dus naar kan kijken. Het is gewoon, wij hebben te maken met...

De **voorzitter**: Interruptie van mijnheer Hendrickx.

Wethouder **Schokker**: Neemt u mij niet kwalijk, ik...

De heer **Hendrickx**: Ik wacht mijn beurt af, totdat de voorzitter...

De **voorzitter**: Als u uw microfoon zou willen uitdoen. Nog wel even een vraag. De wethouder geeft aan dat hij zo meteen ingaat op uw vraag.

De heer **Hendrickx**: Ik reageer niet op die opmerking. Ik reageer op...

De **voorzitter**: Oké, aan u het woord.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. Ik reageer op het feit dat hij zegt 'ja, de kosten zullen redelijk en billijk zijn'. Het komt mij voor dat hier een besluit genomen zou gaan worden dat mensen in Wassenaar op kosten brengt. Dan bent u toch minstens verplicht om te vertellen wat dat dan is. U noemde de vorige keer bij de commissie Bestuur & Middelen het bedrag van € 100.000,00 voor

900 m² voor dit pand. Dan reken ik heel even uit. € 110,00 per vierkante meter dak. Dat heb ik dan nog iets naar beneden gesteld. Maar kunt u iets duidelijker zijn over de kosten. Want dat is toch iets wat u moet aanbieden. U verplicht Wassenaarders iets te gaan doen zonder dat er ook maar iets gezegd wordt over de kosten die zo'n investering met zich meebrengt. Zou u daar iets duidelijker over willen zijn. Dank u wel.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. We moeten met z'n allen een stap zetten. Er moet wat gebeuren op dit gebied vanwege de klimaatverandering. Dat is natuurlijk wel, kijk dit is een nieuwe situatie, wij weten nog niet precies hoe dit gaat uitpakken. Er zijn in de markt allerlei...

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, ik laat het antwoord even geven en dan krijgt u de tweede mogelijkheid.

Wethouder **Schokker**: Het is niet zo dat ik hier kan zeggen, dit kost € 1.000,00 en dan zijn wij klaar. Dat is niet zo. Er zal per situatie maatwerk moeten worden gegeven. Het kan een regenton zijn, het kan onder het huis in de kelder. Een combinatie van maatregelen kan mogelijk zijn. Juist daarom is het zo belangrijk om daar gezamenlijk naar te gaan kijken. Dat is ook hetgeen geweest dat we in het gesprek met de woningbouwcorporaties aan de orde hebben gehad. Het is niet mogelijk mijnheer Hendrickx, om nu te zeggen dit gaat € 2.500,00 kosten. Ik heb alleen een indicatie gegeven op basis van de plannen. Dat heb ik vorige keer gedaan.

De **voorzitter**: Mag ik u ook vragen om te reageren op de vraag. U heeft in ieder geval aangegeven daar nu geen specifiek bedrag aan te kunnen koppelen, behalve een ton, maar dat ging om een regenton. Mijnheer Hendrickx.

Mijnheer **Hendrickx**: Ik weet niet of u dit tot de tweede termijn wilt bewaren. Wat mij eigenlijk ongelofelijk verbaast, is dat er een beslissing genomen gaat worden over kosten die particulieren en corporaties gaan maken, zonder dat de consequenties van die beslissing in financiële termijn duidelijk zijn. Het kan dit zijn, het kan dat zijn. Ik heb één voorbeeld gehoord, dit pand met 900 m² dakoppervlak zou € 100.000,00 kosten. Dat vind ik nog wel een bedrag. Laten het voor de helft zijn en laat je 50 m² op je dak hebben liggen, dan betekent dat € 2.500,00. Dat zijn geen bedragen waar je zo even van zegt van ja wij moeten het doen met elkaar. Ik vind dat de kwaliteit van dit voorstel dusdanig moet zijn dat je weet, dat stel dat je heel Wassenaar voorziet van waterberging particulier, wat dan ongeveer, tussen de € 40 miljoen en de € 70 miljoen, die kosten gaan zijn. En niet zeggen wij moeten het doen en wij zien wel hoeveel het gaat kosten. Ik vind dat, ja, onverantwoordelijk, laat ik het zo maar noemen.

De **voorzitter**: Helder. De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. Ik heb zojuist aangegeven, wat ik kan zeggen over de specificatie van de kosten. Wij hebben het hier tijdens de commissie over gehad. Ik heb ook het principe van redelijkheid en billijkheid genoemd. En ik heb ook aangegeven dat in het gesprek met de woningbouwcorporaties en net zo als met alle andere partijen, dat wij daar het gesprek over aangaan. Dus dat is wat ik op dit moment concreet over die kosten nader kan zeggen, naast wat al in het voorstel zelf staat.

De **voorzitter**: Mijnheer Borm heeft een interruptie.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Wij hadden één vraag, die vrij simpel was. Die vraag vergeleek het voorbeeld dat bijgevoegd is bij de appreciatie van het gesprek met de woningbouwcorporaties. En die had een technische dimensie, want er worden regentonnen in gebruikt. Die zijn in deze discussie ook al een paar keer genoemd. Er wordt concreet als deelvraag gesteld, voldoet deze wel aan de verordening? Er zit ook een financiële component aan, waar mijnheer Hendrickx het zojuist al over heeft gehad. En er zat een communicatiecomponent aan, waar mijnheer Bloemendaal het over heeft gehad. Want het is wel een nieuwe verordening en die moet ook worden uitgelegd aan de inwoners. Als wij met een simpel voorbeeld komen en dat voorbeeld blijkt niet te voldoen aan de verordening, weten wij zelf dan wel waar wij het over hebben. Dus graag van de wethouder nog een bredere appreciatie van onze vraag, dan alleen maar de kostenkant.

De **voorzitter**: De wethouder. Ik zou wel willen vragen om heel puntig op de vragen in te gaan, want ik zit echt met heel veel schrik naar die klok te kijken.

Wethouder **Schokker**: De kosten zijn beperkt, daar ben ik net op ingegaan. Dit voldoet aan de vereisten van de verordening.

De heer **Borm**: Even ter definitieve bevestiging hierop. Een regenton voldoet aan de voorwaarden in artikel 4, lid 4b, dat deze binnen vijf dagen weer volledig beschikbaar is.

Wethouder **Schokker**: Ja, waarbij ik wel wil aangeven dat het natuurlijk maatwerk is. Dus een regenton kan onderdeel zijn van de oplossing. Dus het kan soms noodzakelijk zijn dat je soms nog een tweede deel van de oplossing moet realiseren, als dat niet genoeg opvangt. Dus je kunt ook een deel van de schutting of een deel van de kelder benutten. Je kunt niet zeggen, een regenton is altijd genoeg. Je moet naar de situatie kijken.

De **voorzitter**: Een interruptie doen wij in tweeën. U heeft de tweede gehad. Ik zie nu mijnheer Hendrickx een vraag hierop stellen, waarbij ik u ook hoorde zeggen dat u een tweede termijn wilt. Ik wil nog één ronde interrupties toestaan, maar dan kijken of wij geen tweede termijn nodig hebben. Volgens mij zou dat moeten kunnen. Mijnheer Hendrickx op dit punt nog.

De heer **Hendrickx**: Dank u voorzitter. Ik luister naar de wethouder en die heeft het over regentonnen. Maar als mijn dak 60 m² is en dan heb ik echt geen heel groot huis, dan moet ik bijna 4000 kilo aan water bergen. Dat doe ik niet op het dak en daar heb je een installatie voor nodig. En als die in vijf dagen leeggepompt wordt, is dat niet goedkoop. Dus wat mij op dit moment verschrikkelijk irriteert en waarom ik dit eigenlijk terug wil sturen naar de commissie, is dat wij hier een voorstel hebben liggen dat volkomen onwaardig is om hier besproken te worden. Omdat basic data en informatie over kosten, kubieke meters en de hele bubs, is er gewoon niet. Ik heb simpelweg berekend dat Wassenaar € 40 miljoen tot € 70 miljoen kwijt is, wanneer het volledig in kubieke meters zijn eigen water gaat opslaan. Zo'n beslissing wil ik heel goed nagerekend hebben en niet van 'wij moeten eraan dus dit of dus dat of zus of zo'. Dit moet doorwrocht worden. Daar moet iedereen in de hele raad van op de hoogte zijn. Dus mijn voorstel is om het terug te sturen naar de commissie, want dit kan niet.

De **voorzitter**: Dat is een ordevoorstel en dat ordevoorstel breng ik nu in stemming. Wie is er voor dat het stuk nu niet verder besproken wordt en weer naar de commissie gaat? Dat is het geval. Dan gaat het terug naar de commissie.

10. Juridische juistheid brief college van 12 mei over wel/geen verklaring van geen bedenkingen Havenkade 71

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt punt 10, Juridische juistheid brief college van 12 mei over wel of geen verklaring van geen bedenkingen Havenkade 71. Daar is inmiddels beschikbaar in iBabs een amendement van mijnheer Hendrickx dus ik wil mijnheer Hendrickx ook het woord geven.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Dit is zo klein geschreven dat ik toch even de bril van Nina moet opzetten. Dit punt is besproken in de commissievergadering Fysieke Leefomgeving van 29 juni 2020. Hart voor Wassenaar stelde toen dat de voorgestelde procedure, namelijk dat het vaststellen van een VVGB niet nodig is, niet juist was. Na de commissievergadering heeft onze fractie haar juridische analyse ook nog eens schriftelijk bevestigd, om alles duidelijk te maken. Tijdens de commissievergadering stelde de wethouder dat de overschrijding van het bestemmingsplan te verwaarlozen was. Op dat argument is men niet teruggekomen. En men erkent, in de brief die nu als bijlage in iBabs staat, dat er wel degelijk een overschrijding van de planregels is. Men gebruikt nu een ander argument om een project erdoorheen te brengen. In die brief trouwens, wordt ons standpunt niet goed weergegeven. Men heeft onze analyse niet goed begrepen. Wij hebben nooit gesteld dat het project in categorie I viel. Wij hebben alleen gezegd dat het project niet in categorie IV kan vallen, als het project inderdaad in lijn zal zijn met eerdere beleidsvoornemens zoals men beweert, maar niet zo is, want dan zou het in categorie I vallen. Maar ook dat kan niet. Het college zelf zegt al dat het niet in categorie I kan vallen, omdat het project strijdig is met het bestemmingsplan. Verder is de bewering van het college gewoon onjuist, dat er een eerder beleidsvoornemen zou zijn. Er staat nergens in het bestemmingsplan dat men wil afwijken van de regels die in het bestemmingsplan staan. Als men kan aangeven waar precies in het bestemmingsplan of in de toelichting daarop staat dat een appartementengebouw van een dergelijke opvang mag komen aan de Havenkade, dan trekken wij het amendement terug. Want Hart voor Wassenaar is niet per se tegen dit project. Wij denken dat het in een behoefte voorziet en zullen het VVGB steunen als het college met de juiste motivering komt. Daartoe hebben wij het amendement plus een toelichting daarop ingediend, waarin dit verwoord wordt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Hiermee maakt die onderdeel van de beraadslaging. Ik inventariseer verder nog wie het woord wil voeren op dit punt. Dat is mijnheer Paulides. Dat is mijnheer Ronke. Dat is mijnheer Bloemendaal en dat is mijnheer Van Noort. Heb ik nog iemand gemist. Dat is het niet het geval. Mijnheer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ik zal het kort houden. Het bouwvoornemen behoort niet tot de drie aangewezen categorieën, waarbij geen VVGB nodig is. Anders dan Hart voor Wassenaar menen wij dat het wel in die categorie IV hoort. En om dan te besluiten is er ook een ruimtelijke onderbouwing nodig. Daar moet een VVGB voor afgegeven worden, of die nu afwijzend is of instemmend. Daar hoort gewoon een VVGB afgegeven te worden. Je kan niet zeggen 'wij vinden het niet nodig'. Dat is in strijd met de wet en dat is ook niet houdbaar. Wat dat betreft hebben wij ook een amendement voorbereid. Dat gaat iets verder van het amendement van Hart voor Wassenaar. Want wij vragen om een besluit te nemen dat het VVGB in dit geval wordt geweigerd, op basis van het gebrek aan ruimtelijke onderbouwing en het feit dat de raad niet mag zeggen 'wij vinden het niet nodig dat er een VVGB afgegeven gaat worden'. Dus bij dezen dien ik het amendement in, dat iets verdergaat dan het amendement van Hart voor Wassenaar. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het amendement hebben wij ontvangen. Dat gaat nu gepubliceerd worden op iBabs en maakt daarmee onderdeel uit van de beraadslaging. Er zijn dus inmiddels twee amendementen. Dan geef ik het woord aan mijnheer Ronke.

De heer **Ronke**: Voorzitter, dank voor het woord. Dit voorstel is inderdaad in de commissievergadering besproken. In principe waren toen alle partijen voor het feit dat er geen verklaring van geen bedenkingen hoefde te worden afgegeven. Alleen de partij van mijnheer Hendrickx maakte daar een punt van. Ik vraag mij nu eigenlijk af, als het college nu zegt dit wordt een categorie IV en het college zegt hier zijn geen verdere haken en ogen aan, ik ben van mening dat wij het college kunnen volgen, om eens een keer voortvarend op te starten met woningbouw in Wassenaar. Ik zou aan mijnheer Hendrickx willen vragen of hij woningbouw belangrijk vindt in Wassenaar. Als ik zijn amendement lees, dan zie ik dat hij niet tegen dit voorstel is. Waarom wordt er dan weer op de rem getrapt. Ik zou eens een keer geen zes maanden vertraging willen en gewoon eens een keer beginnen met bouwen. En vooral omdat er maar één partij in de commissievergadering tegen was en de rest maakte daar geen probleem van. Het kon gewoon door. Categorie IV, misschien hadden wij die vier categorieën niet in moeten voeren. Dan hadden wij deze hele discussie niet gehad.

De heer **Hendrickx**: Er wordt een vraag aan mij gesteld voorzitter.

De **voorzitter**: Zeker en het is altijd aan het raadslid zelf, die daar antwoord op geeft. Volgens mij heeft u die behoefte. Het is aan u mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik moet daar even over nadenken. Het volgende, Hart voor Wassenaar heeft bij monde van mijnheer Van Rossum duidelijk gemaakt dat het op deze manier juridisch niet kon. Wij hebben en dat zeg ik ook, en wij als fractie zeggen dat ook, wij vinden dat dingen zuiver moeten. En als u dan gaat praten over zes maanden vertraging en dat soort dingen, dan moet u niet mij aankijken maar moet u het college aankijken. Als dat ervoor gezorgd had dat het de eerste keer direct al goed en correct binnen was gekomen, dan was het allang goedgekeurd en had het niet met zoveel rompslomp eromheen moeten gaan. Wat wij wensen is een correcte besluitvorming. De politiek beslist dan wat de correcte besluitvorming is. Wij zijn niet tegen, wij zijn zelfs voor. En als het amendement wordt aangenomen, dan stemmen wij ook voor het voorstel. Dus dat is het punt niet. Ons punt is dat dingen juist moeten zijn. En dat is het enige. Wij zijn voor bouw, wij zijn voor ontwikkeling van het dorp, maar er moet een juiste besluitvorming voor zijn.

De **voorzitter**: Mijnheer Ronke, u was nog in uw termijn bezig.

De heer **Ronke**: Dank voorzitter. Ik heb uitgebreid met de wethouder hierover gesproken. Ik ben er niet van overtuigd dat dit juridisch niet juist of niet houdbaar zou zijn. Dus ja, ik vraag mij af waar dat dan vandaan komt, dat het juridisch niet juist is.

De **voorzitter**: Volgens mij krijgen wij nu een debat met elkaar. Volgens mij gaan wij zo meteen eerst het antwoord van de wethouder horen. Mijnheer Ronke was u klaar met uw termijn? Dat is het geval. Dan ga ik naar mijnheer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Voorzitter dank u. Ik ga niet weer uitgebreid terug naar de tijd toen wij hier wethouder De Lange hadden, maar ik kan het toch niet laten. Want u heeft ons toen een testament achter gelaten, waarin wij bij dit soort moeilijke kwesties veilig langs de klippen werden

geleid. Wij hebben er als raad voor gekozen om in december 2018 een andere systematiek aan te nemen, om tempo te kunnen maken met bouwen en ook om de regeldruk terug te drukken. Het valt in categorie IV. Dat ben ik helemaal met mijnheer Paulides eens. Het valt in categorie IV onder het beding dat als er voldoende beleidsondersteuning is, die VVGB weg kan blijven. Nu, ik ben het ook helemaal met mijnheer Hendrickx eens. Als het klopt, dan klopt het. En als de wethouder dat ons kan vertellen, dan is het klaar. Dus dat is mijn vraag.

De **voorzitter**: Ten slotte mijnheer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. Ik zeg op voorhand, wij zullen het college in dit voorstel steunen. Wij hebben geen behoefte aan de amendementen, zoals die er nu liggen. Wij zijn veel te blij want wij hebben jarenlang tegen dat gebied aangekeken als van wanneer gebeurt daar nou in godsnaam eens een keer iets. Mijnheer Bloemendaal refereert al een beetje aan de geschiedenis van dat stuk grond. Het ziet er prachtig uit. Ik hoop alleen dat college wel zijn invloed zal proberen te houden dat het daar vooral voor middenhuur en middel koop beschikbaar gaat worden. Misschien een wens, maar je kunt het altijd proberen.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder Ruimtelijke Ordening.

Wethouder **Wassenaar**: Dank u wel voorzitter. Deze wethouder alsook het college zijn ervan overtuigd dat het voorstel dat hier voorligt juridisch volledig juist is. De mogelijkheid is gegeven in de regelgeving, om aan te geven dat er geen verklaring van geen bedenkingen nodig is. Wij hebben dat geregeld in het besluit van 18 december 2019. Dus daar is helemaal niets op tegen. Wij hebben dat gebaseerd op de conclusie dat het in categorie IV kan op basis van de constatering dat het bouwplan aansluit op de mogelijkheid, die de raad ook als uitwerkingsbevoegdheid in bestemmingsplannen heeft opgenomen, om een appartementengebouw daar te realiseren. Er zit een bepaalde afwijking in. Daarom hebben wij niet gezegd 'wij volgen het bestemmingsplan'. Je kan het bestemmingsplan wijzigen. En dat gebeurt nu door te zeggen het sluit een met de ideevorming, een appartementsgebouw is daar mogelijk, dat was al voorzien in 2013 meen ik en daar sluiten wij op aan. Door dit besluit te nemen kan het direct naar ontwerpvergunning en in een uitgebreide procedure ter inzage komen. Dat is een zorgvuldige procedure. In de richting van mijnheer Paulides zeg ik ook dat er een volledige bouwaanvraag ligt, met een uitgebreide ruimtelijke onderbouwing, die ook met de raad is gedeeld bij de ingekomen stukken 3510. Dat is een hele lijst van bijlagen met bouwtoetsing en al. Dus het is echt strak en conform de regelgeving. Meer kan ik er niet over zeggen en daarom ontraad ik dus, voorzitter, beide amendementen. Want anders moeten wij weer terug.

De **voorzitter**: Helder. Er liggen twee amendementen voor. Ik denk dat daar een nadere politieke duiding voor gegeven is. Ik zou over willen gaan naar behandeling van deze twee amendementen, om daarna naar het voorstel toe te gaan. De griffier en ik hebben nog eens gekeken naar beide amendementen. Mijnheer Paulides gaf ook al aan dat hij van mening was dat zijn amendement verstrekkender is. Dat zijn wij met hem eens. Dus dat hebben wij inmiddels omgedoopt tot amendement 1. Die gaan wij ook als eerste in stemming brengen.

Amendement over juridische juistheid brief college van 12 mei over wel/geen verklaring van geen bedenkingen Havenkade 71 Ingediend door DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 14 juli 2020;
gehoord de beraadslagingen;

constaterende dat:

- het bouwvoornemen niet behoort tot de 3 aangewezen categorieën waarbij geen VVGB nodig is;

overwegende dat:

- er in de overige gevallen door de raad altijd een VVGB afgegeven dient te worden;
- een verklaring van de raad dat een VVGB niet nodig is in strijd met de wet is en juridisch niet houdbaar;

besluit:

het ontwerpbesluit behorend bij het raadsvoorstel Juridische juistheid brief college van 12 mei over wel/geen verklaring van geen bedenkingen Havenkade; als volgt te wijzigen:

Besluit

Z/19/038490/195221

De gemeenteraad van Wassenaar, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, 'Juridische juistheid brief college van 12 mei over wel/geen verklaring van geen bedenkingen Havenkade 71', d.d. 23 juni 2020;

gelet op artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

gelet op artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a en c, (Wabo);

gelet op artikel 2.27 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

gelet op artikel 6.5 eerste lid Besluit omgevingsrecht (Bor);

gelet op het artikel 3.11 (Wabo);

het beslispunt 2 komt als volgt te luiden:

2. dat een VVGB wordt geweigerd."

De **voorzitter**: Het amendement over het ontwerpbesluit dat voorligt van de fractie van DLW. Wie is voor dit amendement? Dat is de fractie van DLW. Hiermee is het amendement verworpen.

Dan gaan wij naar amendement 2. Het amendement ingediend door de fractie van Hart voor Wassenaar.

Amendement over voorstel Havenkade 71 Ingediend door Hart voor Wassenaar

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 14 juli 2020;
gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- het bestemmingsplan Hofcamp 2013 geen beleidskader en geen beleidsvoornemen of intentie bevat om een appartementengebouw met een omvang zoals door de initiatiefnemers wordt voorgesteld mogelijk te maken;

wijzig het ontwerpbesluit behorende bij het bovengenoemde raadsvoorstel als volgt:

beslispunt 2 aanpassen: de woorden "niet nodig" te wijzigen in "vereist".

De **voorzitter**: Wie is voor het amendement? Dat is Hart voor Wassenaar. Hiermee is het amendement verworpen.

Dan gaan wij naar het besluit kennis te nemen van de bijgevoegde brieven en te besluiten of het bij de brieven behorende afhandelingsvoorstel, een verklaring van geen bedenkingen is niet nodig. Wie is voor dit besluit. Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, D66 en de PvdA. Hiermee is dit voorstel aangenomen. Ik dank u wel.

11. Raadpleegbrief Verkoop Backershagenlaan 13

De **voorzitter**: Dan gaan wij naar agendapunt 11, de raadpleegbrief verkoop Backershagenlaan 13. Daarin heeft u nu de mogelijkheid om wensen en bedenkingen te geven. Het college kan even rustig ademen, want dat hoeft daar verder niet op te reflecteren, maar gaat nu luisteren. Is er nog een behoefte aan uw kant om hier een wens of een bedenking te geven? Dat is in ieder geval mijnheer Weyn, mijnheer Ronke, mijnheer Paulides en mijnheer Hendrickx. Heb ik dan iedereen recht gedaan? Dat is het geval. Dan beginnen wij bij mijnheer Weyn.

De heer **Weyn**: Dank u voorzitter. Ik heb eigenlijk maar één opmerking in het stukje van het raadsvoorstel bij financiën. Daar staat dat de eenmalige opbrengst ten gunste van de algemene reserve was gebracht en vervolgens wordt deze overgeheveld naar de reserve Ondersteuning grote projecten. Mijn verzoek is om in dit geval niet over te hevelen, op dit moment in ieder geval, naar de reserve Grote projecten. Dit is in lijn met de motie die vorige week bij de kadernota is aangenomen. Bovendien wij hebben net € 1 miljoen daarin gestopt, dus het lijkt mij wel even genoeg.

De **voorzitter**: Oké, mijnheer Ronke.

De heer **Ronke**: Voorzitter dank. Dit voorstel volgt het beleid van afstoten van onnodig onroerend goed van de gemeente, gelijk aan het Hertenhuisje. Dus de VVD kan dit voorstel steunen.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan nemen wij daar kennis van. Mijnheer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ik zit hier toch wat anders. Financieel is er geen noodzaak. En het feit blijft dat er mogelijk een besluit wordt genomen dat strijdig is met staand beleid, de structuurvisie, erfgoedvisie en de groen- en watervisie. Voor het behoud van de waarde, economisch gezien en recreatief en cultuurhistorisch is het beter als alles in één hand wordt gehouden en niet versnipperd wordt. Er ontstaat een bezitsgatenkaas en het wordt moeilijk om uniform beleid te voeren over het beheer. Mocht de gemeente het ooit in haar hoofd halen, om ook de rest van het park te verkopen, dan zou dat als geheel ook minder waard zijn. Voor een beheerder is het lastiger te sturen als men met zoveel verschillende eigenaren te maken heeft. Bovendien is er, en ik heb het zojuist al gezegd, geen goede financiële reden om af te wijken van het beleid. Je kunt zeggen dat beheer van vastgoed geen kerntaak is, maar dit maakt gewoon integraal deel uit van de inrichting van een heel historisch bijzonder en waardevol park. Al met al heeft er geen integrale afweging plaatsgevonden. Met de verkoop snij je als gemeente jezelf ook de pas af, om het object in te zetten bij het verbeteren van het beheer. Bijvoorbeeld richting een beheerderswoning of een recreatieve functie in het kader van de Prins Frederik Landgoederenroute. Tot slot geldt slecht voorbeeld doet slecht volgen. Als gemeente verslechter je je eigen positie. Als je zelf al geen invulling geeft aan het beleid. Als je op die manier slordig omgaat met ons erfgoed en alleen oog hebt voor winst en geld, dan heb je ook geen recht van spreken richting derden die hetzelfde doen. Dat wilde ik gezegd hebben. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ten slotte mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. Het is een halve pagina, dus het zal snel gaan. Evenals met het Hertenhuisje, als met het pottenbakkershuisje, wordt de afwijking van het cultureel erfgoedbeleid niet gemotiveerd. Staand beleid, om goede redenen, en daar wordt ongemotiveerd van afgeweken. Wanneer, zoals nu, wederom zonder motivatie anders dan financieel een afwijking van bestaand beleid plaatsvindt, wordt de laatste keer dat zoiets eveneens zonder motivatie passeerde, nu gebruikt om een besluit zonder motivatie te beargumenteren. Je komt in een cirkelredenering terecht. Wij hebben iets gedaan, wij hebben dat niet gemotiveerd, maar omdat wij het toen gedaan hebben, doen wij het nu ook zonder motivatie. Tenslotte wordt als argument aangevoerd dat een nog te ontwikkelen beleid wel ruimte biedt voor verkoop. Economisch gezien kunnen wij volledig achter de verkoop van dit pand staan, maar laat ik daarbij volkomen eerlijk zijn. Ik heb lang op de Backershagenlaan gewoond en ik ken beide panden goed. Anders dan het Hertenhuisje zijn de nummers 11 en 13 de moeite niet ernstig waard en is slechts met grote verbeelding voor te stellen dat de panden een kenmerkend onderdeel zijn van het landgoed. Nummer 11 is al verkocht, dus het zou vreemd zijn wanneer dit pand behouden blijft maar wat mij stoort is de opportunistische redeneertrend. Bij het Hertenhuisje was het al helemaal zo, maar hier ook. En dat is onze bedenking. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik heb een aantal wensen en bedenkingen gehoord. Dit deel van het verslag zal worden doorgeleid naar het college en dat zal daar dan verder zijn gedachten op baseren voor het vervolg. Ik dank u wel. Dan sluiten wij hiermee agendapunt 11 af.

12. Verzoek om opheffing van geheimhouding

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het verzoek om opheffing van de geheimhouding. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval. Ik was bij agendapunt 12, verzoek om opheffing van de geheimhouding en ik ging ervan uit dat u daar mee in kon stemmen. Ja, dat is het geval.

13. Vragenronde

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de vragenronde. Alvorens ik aan de vragenronde begin, moet ik constateren dat tijdens de vragenronde het 22.30 uur is. Dan moet ik u altijd de vraag stellen of u door wilt om deze vergadering af te maken. Maken wij deze vergadering vanavond af? Mijnheer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik wil graag even een opmerking maken. Ik wil geen dwarsligger zijn, maar ik zou de vragen wel schriftelijk kunnen indienen. Dus dat wij die even overslaan.

De **voorzitter**: Dat wordt in dank aanvaard. Mijnheer Van Noort had zijn vraag ook al gesteld. Dan blijft alleen mijnheer Hendrickx over, over het aanwijzingsbesluit met betrekking tot losloopgebieden voor honden. Wilt u die vraag nog stellen? Dat is prima, maar dan geef ik het voorzitterschap graag even over aan mijnheer Paulides.

De **plv. voorzitter**: Dan wachten wij even op mijnheer Hendrickx. Ik wilde bijna zeggen, het zal wel niet zo belangrijk zijn als u het niet kan vinden, maar aan u het woord.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. De vragen voor de vragenronde ex artikel 38 voor de raadsvergadering, 14 juli 2020. Op 9 juli 2019 is het aanwijzingsbesluit en nadere regels met betrekking tot losloopgebieden voor honden, alsmede waar honden niet zijn toegestaan, van kracht geworden. Op de gemeentelijke website staat op pagina 31, betreffende het beheerplan Backershagen 'Het is noodzakelijk dat de gemeente het overmatig gebruik van de kwetsbare aanleg door hondenuitlaatservices beperkt'. Tevens wordt verwezen naar de brief, zoals gestuurd door de buurtvereniging Backershagen van 30 maart 2020. Hart voor Wassenaar heeft in ieder geval de volgende vragen. Heeft de gemeente het aanwijzingsbesluit uitgevoerd en handhaaft de gemeente het aanwijzingsbesluit? Dank u wel.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel mijnheer Hendrickx. Het woord is aan de portefeuillehouder.

Burgemeester **De Lange**: Dank u wel. Op 9 juli 2019 is het aanwijzingsbesluit bekend gemaakt. Op dit moment hebben wij nog geen uitvoering gegeven aan het verder vormgeven van de fysieke uitvoering daarvan, namelijk het plaatsen van borden en dat soort zaken. Dat heeft te maken met het volgende feit, dat er namelijk een viertal bezwaarschriften is binnengekomen op het aanwijzingsbesluit en een heuse petitie van een aantal mensen, een fors aantal mensen, die toch nog een aantal bedenkingen wilden meegeven over het voorstel. Dat heeft ertoe geleid dat ik, en daar heb ik ook een informatiebrief over gestuurd, een gesprek heb gehad met de hondenuitlaatservices maar ook gesprekken heb gehad met de wijk- en buurtvereniging. Overigens ook met Backershagen recent, die mij hebben aangegeven uitstekend te kunnen leven met het voorstel dat er ligt. Maar ik zie botsende belangen. Ik ben op dit moment bezig om toch te kijken, verbindend zoals ik graag zou willen zijn, kijkend of wij die botsende belangen bij elkaar kunnen brengen. Die ambitie blijkt best een grote ambitie te zijn en toen kwam corona in het geding en is overleg met elkaar wat ingewikkelder. Wat ik u toezeg, is dat ik toch het overleg tussen de betrokken wijk- en buurtverenigingen en ook de hondenuitlaatservices weer probeer vlot te trekken. Dat zal ik in de komende periode doen. Natuurlijk wel rekening houdend met het zomerreces. Om dan zo snel mogelijk daarna met, zal ik maar zeggen, concrete voorstellen uw kant op te komen hoe wij verder uitvoering gaan geven aan dat eerder genomen besluit. Maar ik wil ook gewoon wel recht doen aan de zienswijzen die zijn ingediend. Dus het onderwerp is nog volop in behandeling. Op dit moment wordt er ook niet op gehandhaafd. Behalve dat er natuurlijk wel op plekken handhaving plaatsvindt waarbij er natuurlijk sprake is van mensen die zich onverantwoordelijk gedragen met honden. Mijn ambitie blijft ook nog steeds om uiteindelijk voor elkaar te krijgen dat wij natuurlijk een goed systeem met elkaar weten te formuleren, waar mensen die een hond individueel willen uitlaten dat kunnen doen, maar ook dat hondenuitlaatservices ruimte hebben in Wassenaar. En dat wij ook willen kijken, en daar ben ik in gesprek over met de hondenuitlaatservices, zeker de Wassenaarse hondenuitlaatservices, dat wij ook naar een soortement kwaliteitskeurmerk komen. Want er is nog wel eens wat kaf en koren en ik wil alleen maar kwaliteit.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel voor de beantwoording. Ik kijk even rond of er iemand is die wil reageren. Mijnheer Hendrickx maakt aanstalten. Aan u het woord.

De heer **Hendrickx**: Ja, de vraagsteller die... Ik ben content met het antwoord van de burgemeester. Dank u wel.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Kan ik hiermee concluderen dat wij dit punt kunnen afsluiten? Dat is het geval. Dank u wel.

14. Besloten deel van de vergadering

De **voorzitter**: Dan komen wij nu op een wat vreemd punt. Wij gaan nu naar het besloten gedeelte. Dit heeft overigens te maken met de techniek dat wij zo meteen de opnames stilzetten en formeel krijgen wij dan na het besloten gedeelte dat je in de openbaarheid de vergadering nog sluit. Alleen de techniek in dezen heeft niet een makkelijke mute knop, zoals wij die inmiddels kennen van het online vergaderen. Dus wij gaan straks in de openbaarheid wel de vergadering sluiten, maar om dat dan weer opnieuw op te starten, dat zou heel veel tijd vergen. Dus ik geef al voor de volgers mee dat wij na het besloten gedeelte ook de vergadering in de openbaarheid zullen sluiten en dat zal natuurlijk in het verslag worden aangegeven.

15. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Nu wij voor het laatste deel in het openbare gedeelte zijn, nog wel als uw voorzitter, nog wel. Want ik vind dat wel van belang, om dat ook in de openbaarheid te doen, voordat wij naar het besloten gedeelte gaan, wil ik u een heel goed zomerreces wensen. Vanavond hebben wij ook weer een groot aantal punten met elkaar besproken. Maar er heeft ook debat plaatsgevonden en er zijn moties en amendementen ingediend. Wat mij opvalt, en aankomende zaterdag mag ik één jaar uw burgemeester zijn, is dat ik terugkijk op een hele plezierige samenwerking met uw raad, waarin wij in de afgelopen tijd volgens mij stevige stappen hebben gezet in onze gezamenlijke ambitie om dat zelfbewuste Wassenaar een aantal stappen verder te brengen. Daar hebben wij vorige week bij de kadernota breed bij stilgestaan. Ook op de weg naar Wassenaar 2030 Agenda. Ik zie allemaal tekenen en ik hoor u zelfs wel eens zuchten, jeetje hebben wij nou alweer een avond over het volgende voorstel te praten. Ja, er komen voorstellen, want u heeft ook nadrukkelijk de opdracht meegegeven dat het college realisatiekracht laat zien. Dat zal het komend halfjaar alleen maar doorgaan. Collega Zweerts de Jong heeft ook al net wat gezegd over de nauwe vorm waar wij na de zomer met elkaar, u ook, zullen betrekken bij alles wat er speelt rondom de reorganisatie van de organisatie. Dat is een grote operatie en dat vergt focus en aandacht van het college, maar ook zeker betrokkenheid aan uw kant. En dat ook allemaal in een tijd waar wij dit voorjaar zijn getroffen door de effecten van een wereldwijde pandemie en corona. Ik ben ongelooflijk trots op Wassenaar en de weerbaarheid van Wassenaar, hoe wij hiermee om zijn gegaan. Ik zou u zo graag de zomer insturen met een 'na de zomer hebben wij geen corona meer'. Helaas dat kan niet. En wij weten ook nog steeds dat wij te maken hebben met een virus dat ook zomaar weer kan opvlammen. Dan hoop ik maar altijd dat dat in ieder geval niet in Wassenaar of in deze regio zal zijn. Maar dat heeft echt te maken met in hoeverre wij ook zelf ons aan de regels houden. In Wassenaar is dat tot nu toe heel goed gegaan. Dus wij zullen met de realiteit van corona moeten leven, maar wij hebben wel gezien dat wij in staat zijn om uiteindelijk wel door te gaan met het besturen van dit ongelooflijk mooie dorp. Dat is fijn. Ik wens u namens het college, maar ook als uw voorzitter een ongelooflijk goed zomerreces. Ik zou ook zeggen, want deze periode heeft van iedereen veel gevergd, rust ook wat uit. Doe dat op de manier en de plek waar u wilt. Maar ja, het voordeel is u woont al in het mooiste dorp van Nederland, dus als u thuisblijft bent u ook al op vakantie. Dan hoop ik maar dat al die Wassenaarders ook heel veel geld investeren in de lokale economie van Wassenaar. Samen met de griffier en de medewerkers van de griffie willen wij u niet helemaal met lege handen de zomer insturen. Dat is de reden waarom u voor het einde van de week thuisbezorgd een brief gaat krijgen, met daarin een tegoedbon voor een verkoelende verfrissing. Deze zomer te besteden bij de beste ijsboer van Nederland. Dat doen wij ook naar alle commissieleden toe. Ik kijk er al naar uit als ik van de zomer mijn dagelijkse wandelingetje maak, dat ik wel weer een van u in die rij tegenkom. Dan kunnen wij nog eens verder terugkijken naar het afgelopen jaar. Dit doen wij een beetje ter vervanging, want normaal zouden wij ook de barbecue hebben. Die is niet doorgegaan op dit moment. Maar ik ben wel in overleg met de griffie om te kijken naar toch een mogelijkheid na het reces, om wel te kijken of wij iets in gezamenlijkheid zouden kunnen doen want dat zou wel heel mooi zijn als het kan. Ik wens u een ongelooflijk goed zomerreces. Dank voor uw inzet. Dat doe ik namens de gemeenschap Wassenaar, die uw inzet zeer heeft gewaardeerd, en kom met hernieuwde energie terug voor het tweede deel van het jaar. Dan sluit ik hierbij het openbare gedeelte en gaan wij nu goochelen, om te kunnen zorgen dat het besloten gedeelte begonnen kan worden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 15 september 2020

de griffier,

de voorzitter,

drs. J. Kleinhesselink

drs. L.A. de Lange